BURMISTRZ
GMINY I MIASTA
Czerwionka-Leszczyny

Zarządzenie Nr 634/18
Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

z dnia 28 listopada 2018 roku

w sprawie wprowadzenia aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku biurowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny przy ul. Aleja Świętej Barbary 6.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 3, art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 944 z późn. zm.), w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

zarządza się, co następuje:

§1

1. Wprowadzam aktualizację Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku biurowego Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny przy ul. Aleja Świętej Barbary 6.
2. Zobowiązuję kierowników komórek organizacyjnych do zaznajomienia się oraz zapoznania podległych pracowników, stażystów oraz praktykantów z treścią Instrukcji, o której mowa w ust. 1.
3. Zapoznanie się z instrukcją należy potwierdzić na druku stanowiącym załącznik nr 1 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.
4. Zobowiązuję wszystkich pracowników Urzędu do przestrzegania postanowień instrukcji.

§2

Nadzór nad realizacją postanowień instrukcji powierza się Głównemu Specjaliście ds. BHP.

§3

Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

RADCA PRAWNY
mgr Zbigniew Pławecki
Kt-7184

Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyny
Wiesław Janiszewski

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny ul. Aleja Świętej Barbary 6

Opracował :

„ANTI-FLAM"
Zbigniew Kuducha
44-207 Rybnik ul. Gliwicka 176A
tel./fax 32 424 63 68
tel. kom. 601 446 648
NIP: 642-100-37-20

Zatwierdzam:

Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyny
Wiesław Janiszewski

Opracowanie pierwotne

Czerwionka-Leszczyny, listopad 2016 r.

KARTA AKTUALIZACJI

DATA AKTUALIAZACJI	ZAKRES AKTUALIZACJI
Listopad 2016	Opracowanie pierwotne
Listopad 2018 „ANTI-FLAM" Zbigniew Ruducha 44-207 Rybnik, ul. Gliwicka 176A tel. 32 424 63 68, fax 32 433 11 965. NIP 642-100-37-20	W związku ze zmianami wprowadzonymi w rozporządzeniach: 1. Ustawa z dnia 24. 08. 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018r. poz. 1313). 2. Ustawa z dnia 24. 08. 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018r. poz. 620). 3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r. poz. 1422 z póź. zm.). 4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr. 109 poz. 719). 5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 2018 poz. 1202).

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. nr. 109 poz. 719).

wprowadza się w życie

" INSTRUKCJĘ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO "

Budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny
przy ul. Aleja Świętej Barbary 6

Przedmiotowa instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników, firmy zewnętrzne świadczące usługi, wykonawców robót niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz wszystkie osoby na stałe przebywające w obiekcie.

Zatwierdzam
Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyny
Wiesław Winiszewski

Czerwionka-Leszczyny, dnia 28.11.2018 r. .....

Uwaga:

Z ustaleniami niniejszej instrukcji należy zapoznać wszystkich pracowników (cały personel) oraz osoby personelu remontowo - technicznego pracujące na terenie obiektu.

Należy przeprowadzić szkolenie pracowników wg programu określonego w niniejszej instrukcji.

Stosowne oświadczenia wg. wzoru należy włączyć do akt osobowych pracowników.

SPIS TREŚCI

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Uznaje się, że "Instrukcja" jest ustaleniem sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, czyli spełnieniem obowiązku wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018r. poz. 620.) oraz spełnia wymagania określone w § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r., w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. nr. 109 poz. 719).

Opracowana instrukcja zawiera:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunki techniczne obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
5. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. sposoby zapoznania użytkowników i pracowników obiektu, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
7. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. plany obiektów, obejmujące ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności :
   - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
   - odległości od obiektów sąsiadujących,
   - parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
   - występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
   - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
   - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
   - podziału obiektu na strefy pożarowe,
   - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
   - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
   - wskazania dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych,
   - hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
   - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;

2. PODSTAWA OPRACOWANIA

2.1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018r. poz. 1313).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018r. poz. 620.).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r. poz. 1422 z póź. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. nr. 109 poz. 719).
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 2018 poz. 1202).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009r. nr. 124 poz. 1030)
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2015r. poz. 1964).
8. PN-EN ISO 7010:2012 „Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa."
9. PN-N-01256-5:1998 „Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych."
10. PN-EN 1838 „Wyposażenie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne."
11. PN-EN 50172 „Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego."
12. PN-B-02852 „Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru."
13. PN-B-02431-1 „Ogrzewnictwo. Kotłownie wbudowane na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1. Wymagania".
14. Informacje uzyskane od użytkownika – właściciela obiektu

2.2. PODSTAWY MERYTORYCZNE

Do zapoznania się z „Instrukcją" i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy obiektu jak również osoby i instytucje korzystające z terenu budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, znajdującego się w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Aleja Świętej Barbary 6, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień "Instrukcji" należy potwierdzić w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

3. POSTANOWIENIA OGÓLNE

3.1. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Zarządca obiektu lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować podległych pracowników, jak również ewentualnych wykonawców (najemców) w zakresie realizacji ustaleń zawartych w przytoczonej "Instrukcji". Z ustaleniami niniejszej instrukcji należy zapoznać wszystkich pracowników (cały personel) oraz osoby personelu remontowo - technicznego pracujące na terenie obiektu jak również ewentualnych najemców.

3.2. AKTUALIZACJA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Zgodnie z wymaganiami § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. nr. 109 poz. 719) niniejsza "Instrukcja" będzie poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, jak również po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpłyną na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

4. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA OBIEKTU

4.1. NAZWA OBIEKTU I ADRES

Budynek Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny,
44-230 Czerwionka-Leszczyny ul. Aleja Świętej Barbary 6

4.2. WŁAŚCICIEL OBIEKTU

Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny

4.3. ZARZĄDCA OBIEKTU

Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny

4.4. UŻYTKOWNIK OBIEKTU

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

4.5. FAKTYCZNIE WŁADAJĄCY OBIEKTEM

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

4.6. OPIS OGÓLNY OBIEKTU

Ustalenia zawarte w rozdziale 5 niniejszej Instrukcji.

4.7. FUNKCJA I PRZEZNACZENIE OBIEKTU

Rozpatrywany obiekt jest to budynek użyteczności publicznej mieszczący funkcję administracyjno – biurową.

4.8. INSTALACJE I URZĄDZENIA TECHNICZNE W OBIEKCIE (BEZ URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH)

- Instalacja elektryczna.
- Instalacja odgromowa.
- Instalacja wodociągowa i kanalizacyjna.
- Instalacja gazowa.
- Instalacja teletechniczna i komputerowa.
- Instalacja centralnego ogrzewania.
- Instalacja kominowa i wentylacyjna.
- Instalacja oświetlenia.
- Instalacja alarmowa obsługującą urządzenia wykrywania zagrożeń (ruchu, włamania).

5. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania obiektu, prowadzonego procesu technologicznego jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem.

Budynek Urzędu Gminy i Miasta w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Aleja Świętej Barbary 6, jest to wolnostojący obiekt dwukondygnacyjny, podpiwniczony z użytkowym poddaszem. Budynek usytuowany jest w południowo - wschodniej części miasta Czerwionka w parku przy ul. Aleja Świętej Barbary 6. Wraz z otaczającym go parkiem jest wpisany do rejestru zabytków woj. Śląskiego pod nr 1281/81. Wejście do piwnicy obiektu w której znajduje się kotłownia oraz archiwum prowadzi z zewnątrz budynku.

5.1. Budynek UGiM Cz-L przy ul. Aleja Świętej Barbary 6 – dane konstrukcyjne

Element konstrukcyjny	Materiał / technologia	Klasa odporności ogniowej
główna konstrukcja nośna	ściany zewnętrzne.	C
ściana zewnętrzna	ściany zewnętrzne o grubości 75 cm murowane z cegieł na zaprawie cementowo – wapiennej.	C
ściana wewnętrzna	ściany wewnętrzne murowane z cegieł na zaprawie cementowo – wapiennej.	C
strop	stropy w piwnicach ceglane sklepienia odcinkowe, nad parterem i piętrem drewniane belkowe.	C
konstrukcja dachu	dach konstrukcji drewnianej jętkowo - krokwiowej dwuspadowy.	C
przekrycie dachu	dach pokryty blachą trapezową.	C

5.2. Budynek UGiM Cz-L przy ul. Aleja Świętej Barbary 6 – przeznaczenie kondygnacji (pomieszczeń)

Liczba kondygnacji	**nadziemnych 2 ; podziemnych 1 ;**
I kondygnacja – piwnica	Archiwum
II kondygnacja – parter	Pomieszczenia administracyjno - biurowe
III kondygnacja – I piętro	Pomieszczenia administracyjno - biurowe

5.3. Budynek UGiM Cz-L przy ul. Aleja Świętej Barbary 6 - zestawienie powierzchni wewnętrznych.

Piwnica	273,72 m^2
Parter	327,67 m^2
I Piętro	328,55 m^2
Poddasze	185,31 m^2
Wysokość budynku	ok. 8 m
Kubatura	3383,50 m^3

5.4. Budynek UGiM Cz-L przy ul. Aleja Świętej Barbary 6 - materiały niebezpieczne pożarowo.

Rodzaj	nazwa	ilość	Miejsce i sposób przechowywania / magazynowania	Skrócony opis procesu technologicznego
1. gazy palne	brak	-	-	-
2. ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C),	brak	-	-	-
3. materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,	brak	-	-	-
4. materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,	brak	-	-	-
5. materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne	brak	-	-	-
6. materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,	brak	-	-	-
7. materiały mające skłonności do samozapalenia,	brak	-	-	-
8. materiały inne niż wymienione w lit. a-g, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru;	brak	-	-	-

5.5. Budynek UGiM Cz-L przy ul. Aleja Świętej Barbary 6 - Gęstość obciążenia ogniowego

Gęstość obciążenia ogniowego - jest to energia cieplna wyrażona w megadżulach[MJ], która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych.

Przy obliczaniu gęstości obciążenia ogniowego należy uwzględnić materiały palne składowane, wytwarzane, przerabiane lub transportowane w sposób ciągły, znajdujące się w danym pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku. Gęstość obciążenia ogniowego powinna być obliczana przy założeniu, że wszystkie materiały znajdujące się w danym pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku są równomiernie rozmieszczone na powierzchni rzutu pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska.

Gęstość obciążenia ogniowego oblicza się z poniższego wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (Q_{ci} \cdot G_i)}{F} \quad [\mathrm{MJ/m^2}]$$

gdzie:

n - liczba rodzajów materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku,

G_j - masa poszczególnych materiałów [kg],
F - powierzchnia rzutu poziomego pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska [m^2],
Q_{ci} - ciepło spalania poszczególnych materiałów [MJ/kg].

W przypadku, gdy strefa pożarowa składa się z wielu pomieszczeń gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej oblicza się z poniższego wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (Q_{di} \cdot F_i)}{\sum_{i=1}^{i=n} F_i} \quad [\mathrm{MJ/m^2}]$$

gdzie:
Q_{di} - gęstość obciążenia ogniowego poszczególnych pomieszczeń [MJ/m^2],
F_j - powierzchnia poszczególnych pomieszczeń strefy pożarowej [m^2],

Gęstość obciążenia ogniowego ustalona na podstawie Polska Norma PN - B - 02852; kwiecień 2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. "Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru", NIE USTALA SIĘ DLA OBIEKTÓW "ZL".

5.6. ZAGROŻENIE WYBUCHEM W POMIESZCZENIACH I PRZESTRZENIACH ZEWNĘTRZNYCH.

strefa zagrożenia wybuchem - rozumie się przez to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości;

podział stref zagrożenia wybuchem:

- **strefa 0** – przestrzeń, w której gazowa atmosfera wybuchowa występuje ciągle lub w długich okresach,
- **strefa 1** – przestrzeń, w której pojawienie się gazowej atmosfery wybuchowej jest prawdopodobne w warunkach normalnej pracy,
- **strefa 2** – przestrzeń, w której w warunkach normalnej pracy nie jest prawdopodobne pojawienie się gazowej atmosfery wybuchowej, a jeżeli się ona pojawia to tylko rzadko i na krótki czas,
- **strefa 20** – przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku pyłu palnego w powietrzu występuje stale w dłuższych okresach lub często,
- **strefa 21** – przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku pyłu palnego w powietrzu może czasem wystąpić w trakcie normalnych operacji,
- **strefa 22** – przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego w powietrzu nie występuje w trakcie normalnych operacji, a w przypadku wystąpienia trwa tylko przez krótki czas.

5.7. POMIESZCZENIA ZAGROŻONE WYBUCHEM:

Materiały mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe	ilość	Strefa	Miejsce i sposób przechowywania	Skrócony opis procesu technologicznego
1. BRAK	-	-	-	-

Ocena zagrożenia wybuchem - Data opracowania :

5.8. KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI (ZL)

Ustala się następujące kategorie zagrożenia ludzi

ZL I - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
ZL III - użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
ZL IV - mieszkalne,
ZL V - zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Budynek Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi

1. ZL III które nie zawierają pomieszczeń przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się.

5.9. LICZBA OSÓB W OBIEKCIE

W obiekcie przewiduje się jednoczesne przebywanie do 35 osób będących jego stałymi użytkownikami. Ilość osób została określona na podstawie projektu.
Ilość osób na poszczególnych kondygnacjach :

- Piwnica : 1 osoba
- Parter : 13 osób
- I Piętro : 20 osób

5.10. STREFY POŻAROWE

Strefa pożarowa - strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasami wolnego terenu o określonej przepisami szerokości bądź część budynku - kondygnacja, jeżeli klatki schodowe i szyby dźwigowe w tym budynku spełniają co najmniej wymagania obudowanej klatki schodowej, zamykanej drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, wyposażonej w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu lub w szczególnych wypadkach dotyczących budynków wysokich i wysokościowych ZL IV - zamykanej drzwiami dymoszczelnymi.

Budynek stanowi jedną strefę pożarową.
Przegrodami o klasie EI 30 (REI 60) odporności ogniowej wydzielono pomieszczenia:

- archiwum
- kotłowni

5.11. Klasa odporności pożarowej obiektu

Budynek zaprojektowano i wykonano w klasie C odporności pożarowej, z elementów nierozprzestrzeniających ognia.

Wykonanie budynku w klasie C odporności pożarowej oznacza, że poszczególne elementy budowlane charakteryzują się następującymi cechami:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przekrycie dachu
"C"	R 60	R 15	R E I 60	E I 30 (o-i)	E I 15 4)	R E 15

W zakresie wystroju wnętrz użyto wyłącznie:

- materiałów, których produkty rozkładu termicznego nie są bardzo toksyczne i silnie dymiące,
- wykładzin podłogowych i okładzin ściennych oraz stałych elementów wystroju i wyposażenia wnętrz, co najmniej "trudno zapalnych",
- sufitów podwieszonych i okładzin sufitowych, co najmniej "niezapalnych", nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia,

Przejścia instalacyjne (kabli, kanałów, rur) przez ściany i stropy oddzieleń przeciwpożarowych uszczelnione zostały certyfikowanymi środkami. Przejścia te posiadają odporność ogniową jak przegrody, w których są wykonywane.

Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne, w przypadku prowadzenia ich przez ściany i stropy oddzieleń przeciwpożarowych wyposażono w certyfikowane klapy odcinające (o klasie odporności ogniowej równej, co najmniej odporności tych oddzieleń).

5.12. Warunki ewakuacji

Warunki ewakuacji - zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno organizacyjnych zapewniające szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.
Z pomieszczeń, w których mogą przebywać ludzie, należy zapewnić bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio na otwartą przestrzeń albo bezpośrednio lub pośrednio na poziome (korytarze) lub pionowe (klatki schodowe) drogi komunikacji ogólnej, zwane dalej "drogami ewakuacyjnymi".

§ 237. [Przejście ewakuacyjne]

1. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej „przejściem ewakuacyjnym", o długości nieprzekraczającej:

1) w strefach pożarowych ZL – 40 m;
2) w strefach pożarowych PM o gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej 500 MJ/m^2 w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej – 75 m;
3) w strefach pożarowych PM, o obciążeniu ogniowym nieprzekraczającym 500 MJ/m^2, w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej oraz w strefach pożarowych PM w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej bez względu na wielkość obciążenia ogniowego – 100 m.

2. W pomieszczeniu zagrożonym wybuchem długość przejścia ewakuacyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie powinna przekraczać 40 m.

3. Dopuszcza się prowadzenie przez pomieszczenie zagrożone wybuchem przejścia ewakuacyjnego z innego pomieszczenia, jeżeli pomieszczenia te są powiązane funkcjonalnie.

4. Jeżeli z przewidywanego przeznaczenia pomieszczenia nie wynika jednoznacznie sposób jego zagospodarowania, projektowa długość przejścia ewakuacyjnego nie może być większa niż 80% długości określonej w ust. 1 i 2.

5. W pomieszczeniach o wysokości przekraczającej 5 m długość przejść, o których mowa w ust. 1 i 2, może być powiększona o 25%.

6. Długości przejść, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być powiększone pod warunkiem zastosowania:

1) stałych samoczynnych urządzeń gaśniczych wodnych – o 50%;
2) samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu – o 50%.

7. Powiększenia, o których mowa w ust. 5 i 6 pkt 1 i 2, podlegają sumowaniu.

8. Przejście, o którym mowa w ust. 1, nie powinno prowadzić łącznie przez więcej niż trzy pomieszczenia.

9. Ścianek działowych oddzielających od siebie pomieszczenia, dla których określa się łącznie długość przejścia ewakuacyjnego, nie dotyczą wymagania określone w § 216 ust. 1.

10. Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, z zastrzeżeniem § 261, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m, a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób – nie mniej niż 0,8 m.

W związku z zakładaną możliwością przebywania w obiekcie do 35 osób występuje konieczność zapewnienia min. 0,9 m łącznej szerokości wyjść ewakuacyjnych (przyjmuje się 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m).

W praktyce zapewniono 2 wyjścia z obiektu, drzwiami o łącznej szerokości czynnej 2,1 m, otwieranymi na zewnątrz.

Długość przejścia ewakuacyjnego nie przekracza dopuszczalnej wynoszącej 40 m.

Długość dojścia ewakuacyjnego nie przekracza 30 m.

Zastosowano oznakowanie ewakuacyjne (wyjścia i kierunki ewakuacji) odpowiadające wymaganiom normowym (PN-EN ISO 7010/2012) w zakresie szczegółowych rodzajów i wymiarów.
Zastosowano oznakowanie ewakuacyjne (wyjścia i kierunki ewakuacji) odpowiadające wymaganiom normowym (PN-EN ISO 7010/2012) w zakresie szczegółowych rodzajów i wymiarów.

W obiekcie występują miedzy innymi :

Długość przejścia

1. długość przejścia - odległości mierzone od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, w strefach pożarowych ZL - 40 m.
2. w strefach pożarowych PM o gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej 500 MJ/m^2 w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej - 75 m,
3. w strefach pożarowych PM, o obciążeniu ogniowym nieprzekraczającym 500 MJ/m^2, w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej oraz w strefach pożarowych PM w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej bez względu na wielkość obciążenia ogniowego - 100 m.
4. W pomieszczeniu zagrożonym wybuchem długość przejścia ewakuacyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie powinna przekraczać 40 m.
5. W budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny długość ta nie została przekroczona.

Długość dojścia

dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych / odległość od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku.
Dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych w strefach pożarowych ZL III przy co najmniej 2 dojściach wynosi 60 m. W budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny ta nie została przekroczona.

Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia w m	
	przy jednym dojściu	Przy co najmniej 2 dojściach [1)]
ZL III	30[2)]	60

Drogi ewakuacyjne

Do celów ewakuacyjnych służą drogi komunikacji ogólnej odpowiednio oznakowane zgodnie z PN znaki bezpieczeństwa - Ewakuacja. Wyjścia ewakuacyjne, prowadzące bezpośrednio na otwartą przestrzeń albo bezpośrednio lub pośrednio na poziome (korytarze) drogi komunikacji ogólnej, zwane dalej " drogami ewakuacji" . Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych oblicza się przyjmując 0,6 m na każde 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4 m lub 1,2 m, gdy droga ta przeznaczona jest do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.

W celu umożliwienia przeprowadzenia sprawnej ewakuacji zabrania się:

1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji,

2) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiających ich natychmiastowe użycie,

3) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych.

Powzięcie decyzji o ewakuacji należy do obowiązku osoby sprawującej w obiekcie funkcję kierowniczą lub dyżurną. Decyzja o ewakuacji nie może być podejmowana pochopnie powodując nastroje paniczne i mogąc spowodować chaos. Nie można również opóźniać podjęcia tej decyzji gdyż takie działanie mogłoby spowodować odcięcie osób od wyjść ewakuacyjnych.

Sytuacje wymagające podjęcia natychmiastowej ewakuacji:

- z pomieszczeń w których powstał pożar,
- z pomieszczeń o jednym wyjściu ewakuacyjnym,
- z pomieszczeń najbardziej narażonych na rozszerzający się pożar,
- z pomieszczeń z bezpośredniej kondygnacji nad miejscem pożaru,
- z innych poważnie zagrożonych.

W razie stwierdzenia lub powzięcia informacji o tym, że:

- w pomieszczeniach w budynku powstał pożar, wybuch lub występuje zadymianie,
- zgłoszono informację o możliwości wybuchu bomby (lub innego środka),
- nastąpiło inne miejscowe zagrożenie, groźne dla życia i zdrowia osób przebywających w budynku,
- podejmuje się decyzję o natychmiastowej ewakuacji wszystkich osób z bezpośrednio zagrożonego rejonu,
- Ewakuacja mienia nie może odbywać kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi,
- Podjęcie decyzji o przeprowadzeniu ewakuacji powinno być poprzedzone oceną sytuacji, gdyż nie zawsze ewakuacja osób z budynku jest koniecznością,
- W razie stwierdzenia zagrożenia o małych rozmiarach, obejmującego tylko część budynku (nie zagrażającego pozostałej części terenu lub obiektu, np.: awarii wodnej, sieci centralnego ogrzewania, zapalenia lub zapłonu o określonej i znanej wielkości, bez dużej ilości dymu, itp.).

PODEJMUJE SIĘ DECYZJĘ O CZĘŚCIOWEJ EWAKUACJI OSÓB, PRZYJMUJĄC W TEN SPOSÓB EWAKUACJĘ INDYWIDUALNĄ

Z uwagi na upływający czas, decyzję o konieczności ewakuacji może podjąć każdy użytkownik obiektu, który zauważył zagrożenie.

W związku z powyższym ustala się co następuje:

1. Osoba, która zauważyła zagrożenie powinna niezwłocznie powiadomić wszystkich użytkowników przebywających na terenie zagrożonego odcinka. Do wiadomości wykorzystujemy istniejące w obiekcie środki łączności wewnętrznej.
2. Osoby po ogłoszeniu alarmu :
   - przerywają swoje zajęcia, wyłączając obsługiwane maszyny i urządzenia elektryczne
   - zamykają okna w pomieszczeniach, wyłączają światło,
   - opuszczają pomieszczenie udając się zgodnie z kierunkiem ewakuacji, zamykając drzwi, przy czym **klucz pozostawiają w zamku**,
   - sprawdzają czy w pomieszczeniach obok nie znajdują się inni użytkownicy.

W przypadku pożaru sprawne fizycznie i energiczne osoby podejmują próbę ugaszenia pożaru w zarodku z wykorzystaniem dostępnego podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnica). W międzyczasie jedna osoba informuje dyrektora lub jedną z osób funkcyjnych o zaistniałym zdarzeniu oraz zbiera informacje czy z zagrożonego rejonu :

- wszyscy zostali ewakuowani ?,
- nie ma osób poszkodowanych ?

Podczas ewakuacji ludzie kierują się na drogi ewakuacyjne, a następnie zgodnie z kierunkiem określonym przez znaki ewakuacyjne na zewnątrz obiektu.

Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków ewakuować na zewnątrz.

Decyzję o ewakuacji wszystkich osób z obiektu podejmuje Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona po stwierdzeniu takiej konieczności.

Decyzję o konieczności ewakuacji może podjąć w każdej chwili dowódca przybyłej jednostki Państwowej Straży Pożarnej lub Policji

5.13. PARAMETRY POŻAROWE WYSTĘPUJĄCYCH SUBSTANCJI PALNYCH.

W rozpatrywanym budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, materiałami najczęściej występującymi oraz niebezpiecznymi pożarowo są :

a) tkaniny
używane w tekstyliach, ubraniach, zasłonach, firanach, wykładzinach dywanowych.
Temperatura zapalenia tkanin bawełnianych wynosi ok. 220 °C, a tkanin lnianych i jedwabnych ok. 300 °C. Tkaniny pochodzenia nieorganicznego (sztuczne), zapalają się powyżej 220 °C. Na korytarzach stanowiących ciąg komunikacji ogólnej służący ewakuacji nie występują materiały łatwopalne.

b) tworzywa sztuczne
używane w pojemnikach do opakowań, obudowach urządzeń, izolacjach kabli elektrycznych, okładzinach meblowych, farbach, wykładzinach podłogowych, itp. Temperatura zapalenia waha się od 200 do 400 °C, w zależności od rodzaju tworzywa.
W czasie pożaru większość z nich topi się, tworząc krople. Dymy i gazy pożarowe powstałe w wyniku pirolizy i spalania są z reguły trujące, bądź drażniące. Część z nich jest bezbarwna. Szybkość palenia się tworzyw jest stosunkowo duża, ponieważ w warunkach pożaru zachowują się jak ciecze palne, tzn. palą się również ich palne pary. Spadające lub płynące krople przyczyniają się do szybkiego rozwoju pożaru.

c) drewno i płyty drewnopochodne
używane w meblach i stolarce budowlanej. Temperatura zapalenia tych materiałów wynosi od 250 do 400 °C, w zależności od rodzaju, gatunku materiału i jego wilgotności. Drewno pochodzenia iglastego ma niższe temperatury zapalania niż pochodzenia liściastego, a płyty drewnopochodne wyższe. Szybkość rozwoju płomienia zależy od grubości danych elementów (im mniejszy przekrój, tym większa szybkość) oraz od dostępu do nich powietrza.

d) papier
używany w, książkach i dokumentacji. Temperatura zapalenia waha się od 230 °C (papier gazetowy), do 300 °C (kalki techniczne, tektura). Rozwój ognia jest ułatwiony w luźnych stosach papieru.

e) pianka poliuretanowa
używana jako ocieplenie do przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych.
Temperatura zapalenia wynosi ok. 400 °C. W warunkach pożaru pianki poliuretanowe wydzielają znaczne ilości gazów toksycznych (takich jak cyjanowodór, tlenek węgla, chlorowodór), powodujące w krótkim czasie zatrucie organizmu i śmierć, a wydzielające się duże ilości ciemnego dymu, wypełniają szybko wnętrze obiektu.

f) skóra i guma
występuje miedzy innymi w wyrobach galanteryjnych, biurowych ok. Temperatura zapalenia wyrobów gumowych wynosi ok. 340 °C, a skóry wynosi ok. 400 °C . Podczas spalania tych materiałów występują duże ilości dymu.

5.14. Proces technologiczny, zagrożenia wynikające z prowadzonego procesu technologicznego oraz wskazania w zakresie zabezpieczeń ppoż. budynku.

W obiekcie nie prowadzi się procesu technologicznego / magazynowego.

5.15. Wskazania w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego procesu technologicznego.

W obiekcie nie występuje zagrożenie związane z procesem technologicznym.

5.16. Zabezpieczenie przeciwpożarowe instalacji technicznych.

Zgodnie z wymaganiami art. 62 instalacje techniczne będą poddawane badaniom, przeglądom i konserwacji, a wszystkie usterki na bieżąco usuwane. Zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2018 poz. 1202), obiekt w czasie ich użytkowania będzie poddawany przez właściciela lub zarządcę okresowej kontroli polegającej na sprawdzaniu miedzy innymi:

1. Instalacji elektrycznej, która powinna być poddawana badaniom, co najmniej **raz na 5 lat.**
2. Instalacja odgromowa powinna być poddawana badaniom technicznym, co najmniej **raz na 5 lat.**

   Kontrolę stanu technicznego w/w instalacji, według ustalonego czasookresu będzie przeprowadzać osoba posiadająca kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu **dozoru** nad eksploatacją tych urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych.
3. Przewodów kominowych i wentylacyjnych, które będą poddawane przeglądom, **raz w roku.**

   Kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych, będą przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim - w odniesieniu do dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych , a także, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych.

Przeglądy, konserwacje i naprawy instalacji użytkowych obiektu będą wpisywane w książkę obiektu budowlanego.

Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia jest zabronione.

5.17. Wyposażenie w gaśnice

Gaszenie zarzewi ognia, czyli pożarów w zarodku, wymaga szybkiej reakcji na pierwsze oznaki pożaru, którymi najczęściej są: płomień, dym, swąd, podwyższona temperatura, trzask płonącego lub zwęglającego się materiału. Nietrudno je stwierdzić, ponieważ oddziałują na wzrok, węch, słuch i dotyk.
Pożar w zarodku to pożar, który nie rozprzestrzenił się poza miejsce powstawania, nie przybrał rozmiarów pożaru małego i może być ugaszony przy użyciu prostych środków gaśniczych lub gaśnic.
Pożary w zarodku nie powodują większych strat materialnych. Jeżeli jednak w tej pierwszej fazie rozwoju pożaru zabraknie osoby, która potrafi szybko zareagować na zaistniałą sytuację, np. wyłączyć bezpieczniki, zamknąć kurek maszynki gazowej, stłumić lub zalać wodą żarzący się materiał albo też posłużyć się, jeśli są dostępne, podręcznym sprzętem przeciwpożarowym,

innym niż woda środkiem gaśniczym, to w krótkim czasie zarzewie ognia przejdzie w fazę małego, a następnie średniego, dużego lub bardzo dużego pożaru. Gaśnice przeznaczone są do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju.
Zakres stosowania gaśnic jest różny. Wiąże się to z ilością środka gaśniczego. Gaśnice charakteryzujące się niewielką jego ilością, znajdują powszechne zastosowanie w gaszeniu małych ognisk pożaru. Stąd wykorzystuje się je praktycznie wszędzie w środkach transportu, w budynkach, budowlach itp.
Rozpatrywany budynek Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny powinien być wyposażony w gaśnice przenośne.

Rodzaj środka gaśniczego zastosowany w gaśnicy jest dostosowany do gaszenia tych grup pożaru, które mogą wystąpić w obiekcie. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm^3) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, na każde 100 m^2 powierzchni strefy pożarowej budynku.
Całość zagadnień związanych z gaśnicami została opisana w rozdziale 8 niniejszej instrukcji.

5.18. Droga pożarowa

Do obiektu zapewniono drogi spełniające wymagania drogi pożarowej w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009r. nr 124 poz. 1030).
Do budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny nie jest wymagane doprowadzenie drogi pożarowej.

Droga pożarowa powinna mieć utwardzoną nawierzchnię umożliwiającą dojazd pojazdom jednostek ochrony przeciwpożarowej o każdej porze roku i powinna być zakończona placem manewrowym o wymiarach, co najmniej 20 x 20 m lub w inny sposób umożliwiający dojazd do obiektu i powrót pojazdu pożarniczego bez konieczności cofania. Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku, na całej jego długości, przy czym bliższa krawędź drogi pożarowej musi być oddalona od ściany budynku o 5-15 m dla obiektów zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi i 5-25 dla pozostałych obiektów. Pomiędzy tą drogą i ścianą budynku nie mogą występować stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa i krzewy o wysokości przekraczającej 3 m, uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych. Powyższy warunek nie dotyczy budynków niskich o wysokości do 12 m i o nie więcej niż trzech kondygnacjach nadziemnych jeżeli wykonano połączenie z drogą pożarową wyjść z tego budynku utwardzonym dojściem o szerokości nie mniejszej niż m i długości nie większej niż 30 m w sposób zapewniający dotarcie bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej. Szerokość drogi nie powinna być mniejsza niż 4 m i powinna umożliwić przejazd pojazdów o nacisku osi na powierzchnię jezdni co najmniej 100 kN, natomiast szerokość drogi (dojazdu pożarowego) powinna być nie mniejsza niż m. Najmniejszy promień zewnętrznego łuku drogi pożarowej nie może wynosić mniej niż 11 m.
Do obiektu zapewniono dojazd pożarowy w postaci drogi dojazdowej ulicą Furgoła, ulicą Parkową i ulicą Aleja Świętej Barbary. Szerokość drogi pożarowej wynosi co najmniej 3,5 m, nośność - 100 kN

5.19. INSTALACJE I URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE

INSTALACJA PRZECIWPOŻAROWEGO WYŁĄCZNIKA PRĄDU,

Istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe, podczas eksploatacji budynku wywierać mogą zamontowane w nim instalacje elektroenergetyczne. Stan techniczny tych instalacji nie powinien przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia. Budynek Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny posiada główny wyłącznik prądu zamontowany na parterze w korytarzu przy wejściu do budynku od strony północno - wschodniej. Wyłącznik pożarowy wyłącza wszystkie odpływy przyłączone do pól odpływowych rozdzielnicy głównej RGNN.

Po zadziałaniu wyłącznika pożarowego pod napięciem pozostaną tylko urządzenia elektryczne związane bezpośrednio z prowadzeniem akcji gaszenia pożaru. Wyłącznik prądu jest oznakowany zgodnie z PN.

INSTALACJA OŚWIETLENIA EWAKUACYJNEGO,

W budynku wykonane jest oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne).

Oprawy zainstalowano na parterze na drogach komunikacji wewnętrznej (korytarz), oświetlonym wyłącznie światłem sztucznym.

Instalacja jest zgodna z *PN-EN* 1838 *Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.*

INSTALACJA DRZWI I BRAM PRZECIWPOŻAROWYCH,

Ścianki, drzwi dymoszczelne i ognioodporne oraz bramy przeciwpożarowe zabezpieczają przed rozwojem i następstwami pożaru. W zależności od wymagań technicznych oraz ze względu na estetykę obiektu można zamontować elementy ślusarki w postaci stalowej, aluminiowej, drewnianej - pełne, oraz z wykończeniami przeszklonymi, w różnej kolorystyce. Standardowo stosuje się ścianki i drzwi ognioodporne o odporności ogniowej do 30, 60 i 90 minut. W każdych drzwiach można zastosować różnego rodzaju automatykę otwierająco - zamykającą. Możliwe jest również rozbudowanie systemu o sterowanie zamykaniem (samozamykacze), otwieraniem (rygle elektromagnetyczne, elektromagnesy, styki elektromagnetyczne dla stałego przytrzymania drzwi w pozycji otwartej) itp. Obiekt stanowi jedną strefę pożarową oraz wydzielono w nim pomieszczenia archiwum oraz kotłownię gazową. W przejściach zamontowano drzwi przeciwpożarowe o odporności ogniowej EI 30 wyposażając je w samozamykacze. Zadaniem samozamykaczy jest utrzymanie drzwi oddzielenia pożarowego w pozycji „zamknięte" .

INSTALACJA CENTRALI ALARMOWEJ,

W pomieszczeniach archiwum został zainstalowany system przeciwpożarowy, sterowany przez centralę typu SATEL CA10 zlokalizowaną na parterze budynku. Po otrzymaniu sygnału od czujki zostaje uruchomiony alarm akustyczny wewnątrz budynku, ostrzegający o możliwym zagrożeniu pożarowym w pomieszczeniach archiwum. Kasowanie alarmu następuje poprzez wyłączenie alarmu bezpośrednio na centrali.

Z UWAGI NA TO, ŻE DZIAŁANIE ALARMU JEST MONITOROWANE JEDYNIE W GODZINACH PRACY URZĘDU, SUGERUJE SIĘ PODŁĄCZENIE GO DO ISTNIEJĄCEJ CENTRALI ALARMOWEJ CO SPOWODUJE JEGO STAŁY NADZÓR.

6. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

6.1. POTENCJALNE PRZYCZYNY POWSTAWANIA POŻARÓW.

Potencjalne źródła powstawania pożarów będą związane w głównej mierze z wystąpieniem zaniedbań, braków i usterek wymienionych poniżej:

1. Nieostrożność osób przebywających w budynku :
   - porzucenie niedopałka zapałki lub papierosa do palnego kosza od śmieci lub pomiędzy palne przedmioty,
   - wysypywanie popiołu z popielniczek do palnego kosza,
   - pozostawienie nie wyłączonego z sieci grzejnika elektrycznego,
   - pozostawienie otwartego ognia na palnej podstawie,
   - ustawienie lampy oświetleniowej w taki sposób, że od rozgrzanej żarówki może zapalić się będąca w pobliżu firanka itp.
2. Wady instalacji elektrycznej są często przyczyną powstawania pożaru między innymi, gdy :
   - instalacja jest przeciążona,
   - izolacja przewodów elektrycznych jest zniszczona lub zamknięta,
   - tablice rozdzielcze sieci elektrycznej są źle wykonane i nie zabezpieczone.
3. Możliwość powstawania wybuchu, a w jego następstwie pożaru wynika z :
   - użycia lub przechowywania płynów łatwo zapalnych w miejscach do tego nieprzystosowanych oraz w wyniku przelewania rozlewania cieczy łatwopalnych typu farby i rozcieńczalniki,
   - nieprawidłowego użytkowania i przechowywania butli z gazami palnymi sprężonymi pod ciśnieniem.
4. Celowym działaniem mającym na celu spowodowanie pożaru
5. Przyczyny łatwego i szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru :
   - brak urządzeń wykrywania pożar,
   - opóźnione alarmowanie w przypadku powstawania pożaru,
   - niekorzystne warunki budowlane związane z nimi utrudnienia w prowadzeniu ewakuacji i akcji ratowniczej,
   - braki w podręcznym sprzęcie gaśniczym, lub nieprawidłowe jego zastosowanie
   - brak znajomości zasad obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
   - brak szkoleń pracowników w zakresie zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
   - brak oznakowania dróg wyjść ewakuacyjnych oraz lokalizacji urządzeń przeciwpożarowych,
   - brak porządku i czystości,
   - brak nadzoru przeciwpożarowego nad obiektem,
   - brak środków łączności,

- niewłaściwe prowadzenie przez pracowników akcji gaśniczej do czasu przybycia straży pożarnej,
- utrudnianie dojazdu do obiektu jednostkom straży pożarnej,
- brak lub złe zabezpieczenie punktów czerpania wody dla potrzeb przeciwpożarowych w tym hydrantów zewnętrznych.

6.2. POTENCJALNE PRZYCZYNY ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU

Wpływ na szybki rozwój pożaru mogą mieć w szczególności poniższe czynniki:

1. Późne wykrycie pożaru.
2. Niesprawne urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.
3. Brak umiejętności pracowników w zakresie postępowania na wypadek pożaru.
4. Panika.
5. Nagromadzenie materiałów palnych w miejscach do tego nie przeznaczonych.

6.3. DROGI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU W OBIEKCIE

Z chwilą powstania pożaru będzie się on rozwijał w kierunku ciągu powietrza utworzonych przez urządzenia mechaniczne, a mianowicie wentylację mechaniczną lub w wyniku powstania wentylacji grawitacyjnej poprzez otwarcie drzwi lub okien.

Głównymi drogami rozwoju pożaru mogą być:

- Palne konstrukcje i elementy budynków,
- Zgromadzone w pomieszczeniach materiały palne,
- Zwarta zabudowa obiektów bez przerw i oddzieleń ogniowych, znajdowanie się zbyt blisko budynku szopy, magazynku lub składowiska,
- Wiatr lub przeciągi powstające wewnątrz pomieszczeń wskutek otwarcia drzwi, wybicia okien itp., które przenoszą iskry, płonące części materiałów oraz zwiększają dopływ tlenu do ogniska pożaru.

Najwięcej ciepła ze źródła pożaru przenosi się poprzez:

Promieniowanie inaczej emisję (ok. 20 %), powodując oddziaływanie termiczne i zapalenie się napotkanych na drodze materiałów palnych,

Konwekcję inaczej unoszenie (ok. 75 %), powodując unoszenie ku górze gorących gazów pożarowych (powstałych w procesie spalania). Gorące gazy maja temperaturę ok. 700 - 900 °C, zapalając wszelkie materiały palne napotykane na swojej drodze,

Przewodnictwo cieplne (ok. 5 %), powodując oddziaływanie termiczne przekazywane między materiałami, które nagrzeją się w wyniku oddziaływania cieplnego źródła pożaru.

7. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

7.1. OGÓLNE ZASADY UŻYTKOWANIA OBIEKTU, CZYNNOŚCI ZABRONIONE

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników obiektu budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny oraz osób prowadzący jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia.

W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności przepisów rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010r. Zgodnie z w/w przepisem i dostępną wiedzą techniczną w obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

W związku z powyższym zabrania się:

1. Użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia się ognia;
2. Jednocześnie zabrania się:
   - używania otwartego ognia, palenia tytoniu i stosowania innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących :

   a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach;

   b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo ;
3. użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
4. garażowania pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
5. rozgrzewania za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
6. rozpalania ognia, wysypywania gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
7. składowania poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;

8. użytkowania elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
9. przechowywania materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od :

- urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
- linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;

10. stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
11. instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
12. składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;
13. składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
14. przechowywania pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
15. zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
16. blokowania drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
17. lokalizowania elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
18. uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
    - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
    - przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
    - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
    - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
    - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,

- wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
- krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia;

19. napełniania gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu;
20. dystrybucji i przeładunku ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu;
21. Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:
22. nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
23. zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;
24. nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

Dodatkowo należy:

1. wywiesić w widocznym miejscu instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych
2. oznakować zgodnie z PN-EN ISO 7010/2012 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciw pożarowa. PN-EN ISO 7010/2012 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja PN-EN ISO 7010/2012 Znaki bezpieczeństwa .

- drogi i wyjścia ewakuacyjne z wyłączeniem budynków mieszkalnych oraz pomieszczenia, w których zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi są wymagane co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
- miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- miejsca usytuowania nasady umożliwiającej zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- pomieszczenia i tereny z materiałami niebezpiecznymi pożarowo,
- drabiny ewakuacyjne, rękawy ratownicze, pojemniki z maskami ucieczkowymi, miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
- dźwigi dla straży pożarnej,
- przeciwpożarowe zbiorniki wodne, zbiorniki technologiczne stanowiące uzupełniające źródło wody do celów przeciwpożarowych, punkty poboru wody, stanowiska czerpania wody,
- drzwi przeciwpożarowe,
- drogi pożarowe,
- miejsca zaklasyfikowane jako strefy zagrożenia wybuchem.

7.2. ZASADY PRZECHOWYWANIA I STOSOWANIA MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Zgodnie z definicją zamieszczaną w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych (Dz.U. z 2015r. poz. 1422 z póź. zm.) materiał niebezpieczny pożarowo to w szczególności.

a) gazy palne,

b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C),

c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,

d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,

e) materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,

f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,

g) materiały mające skłonności do samozapalenia,

h) materiały inne niż wymienione w lit. a-g, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru;

Przy użyciu lub przechowywaniu w/w materiałów należy:

1. wykonywać wszystkie czynności związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, transportem lub składowaniem materiałów niebezpiecznych zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego lub zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
2. utrzymywać na stanowisku pracy ilość materiału niebezpiecznego pożarowo nie większą niż dobowe zapotrzebowanie lub dobowa produkcja, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej;
3. przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo przekraczający wielkość określoną w pkt 2 w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu;
4. przechowywać materiały niebezpieczne pożarowo w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania;
5. przechowywać ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem.

Zabrania się przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych, jak również na tarasach, balkonach i loggiach.

Zasady przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) w budynkach, w strefach pożarowych zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi:

1. dopuszcza się przechowywanie w jednej strefie pożarowej, zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi innej niż ZL IV oraz o przeznaczeniu innym niż handlowo-usługowe do 10 dm^3 cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 294,15 K (21 °C) oraz do 50 dm^3 cieczy o temperaturze zapłonu 294,15÷328,15 K (21÷55 °C), a w mieszkaniach odpowiednio do 5 i do 20 dm^3 cieczy;
2. dopuszcza się przechowywanie w pomieszczeniach handlowo-usługowych cieczy o temperaturze zapłonu do 328,15 K (55 °C) w takiej ilości, że gęstość obciążenia ogniowego stworzona przez te ciecze nie przekroczy 500 MJ/m^2;
3. dopuszcza się przechowywanie w pomieszczeniach handlowo-usługowych stanowiących odrębną strefę pożarową cieczy palnych w ilościach większych niż określone w pkt 2, pod warunkiem spełniania przez te pomieszczenia wymagań techniczno-budowlanych dotyczących stref pożarowych produkcyjnych i magazynowych;
4. w pomieszczeniach handlowo-usługowych ciecze palne powinny być przechowywane w szczelnych naczyniach, zabezpieczonych przed stłuczeniem, a ich sprzedaż należy prowadzić bez rozlewania.

8. ZASADY DOBORU, ROZMIESZCZENIA, OBSŁUGI I UŻYCIA GAŚNIC.

8.1. OZNACZENIA STOSOWANE NA GAŚNICACH

GP-4xABC
GP- gaśnica proszkowa
4 - cztero kilogramowa
x - pod stałym ciśnieniem
ABC- przeznaczona do gaszenia materiałów: stałych "A", cieczy palnych "B" i gazów palnych "C" (rodzaj zastosowanego proszku gaśniczego).

8.2. ZASADY DOBORU GAŚNIC

Środki gaśnicze stosuje się zależnie od rodzaju pożaru, tzn., że nie każdy środek jest przydatny do gaszenia każdego pożaru. Stosując nieodpowiedni środek, zamiast ugasić ogień, można go podsycić, spowodować większe straty, odnieść ciężkie obrażenia.

Przy doborze rodzaju środka gaśniczego należy brać pod uwagę następujące zasady:

do gaszenia pożarów **grupy A** - materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli(drewna, papieru, tkanin) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe lub pianowe;

do gaszenia pożarów **grupy B**- cieczy i materiałów stałych topiących się, (np. benzyn, alkoholi, olejów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe;

do gaszenia pożarów **grupy C** – gazów (np. propanu, acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe, lub proszkowe;

do gaszenia pożarów **grupy D** -metali,(np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone;

do gaszenia pożarów **grupy F** - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone;

do gaszenia pożarów poszczególnych grup z **indeksem E** /urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń/ stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe lub proszkowe.

8.3. WYMAGANA ILOŚĆ GAŚNIC W OBIEKCIE

W budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny znajduje się wystarczająca ilość gaśnic. Dobrana ilość środka gaśniczego przekracza minimalne zapotrzebowanie na powierzchnię obiektu, zgodnie z § 32 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. (Dz.U. z 2010 r., Nr. 109 poz. 719). Zastosowana zwiększona ilość środka gaśniczego poprawia bezpieczeństwo pod względem pożarowym.

8.4. ZASADY ROZMIESZCZENIA GAŚNIC W OBIEKCIE

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:
1) W miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- przy wejściach do budynku,
- na klatkach schodowych,
- na korytarzach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz.

2) Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, tereny nasłonecznione):

- odległość sprzętu od konwencjonalnych źródeł ciepła nie powinna być mniejsza niż 1 m,
- sprzęt, który znajduje się na zewnątrz budynku powinien być zabezpieczony przed skutkami oddziaływania warunków atmosferycznych.

3) W obiektach wielokondygnacyjnych w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.
4) Przy rozmieszczeniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- odległość od każdego 'miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy, nie powinna być większa niż 30 m,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- miejsca usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego powinny być oznakowane zgodnie z PN.

Sprzętu pożarniczego nie wolno używać do celów nie związanych z prowadzeniem akcji gaśniczej lub ćwiczeniami.

8.5. ZASADY OBSŁUGI I UŻYCIA GAŚNIC

Do przerwania procesu spalania potrzebne jest:

1. Usunięcie materiału palnego lub uczynienie go w jakiś sposób niepalnym w danych warunkach.
2. Wyeliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania.
3. Odcięcie dostępu tlenu do środowiska pożaru.

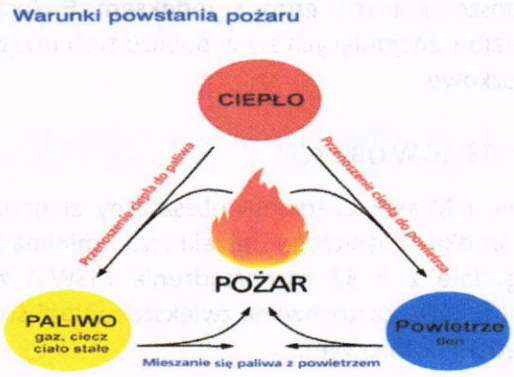

Wymienione powyżej czynniki stanowią istotę przy rozpatrywaniu techniki gaszenia pożarów. Podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tym przypadku odpowiednią rolę jako skuteczny środek gaśniczy jedynie w sytuacjach kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, czyli w początkowej fazie jego rozwoju.

Obecnie wszystkie gaśnice wyposażone są w tzw. szybkootwieralny zawór dźwigniowy lub przebijak grzybkowy, osadzony w głowicy gaśnicy. Mimo spotykanych różnic konstrukcyjnych w każdym przypadku zawór spełnia tę samą funkcję.

Uruchamianie gaśnic:

1. Z zaworem grzybkowym:
   - wyjąć zawleczkę zabezpieczającą dźwignię zaworu,
   - dyszę lub prądownicę skierować na palący się materiał,
   - docisnąć dźwignię zaworu do uchwytu.

2. Z przebijakiem grzybkowym:
   - zerwać plastikowe zabezpieczenie przebijaka
   - prądownicę skierować na palący się materiał,
   - wbić przebijak na głowicy,
   - odczekać około 3 do 5 sekund
   - dozować podawanie środka gaśniczego naciskając dźwignię prądownicy węża.

GAŚNICE PROSZKOWE

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces spalania będący reakcją chemiczną. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów grupy A, B, C i E (drewna, papieru, tkanin, cieczy, gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem). Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych. Ze względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic i agregatów, mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia proszku na odległość od 5 do 8 m. dla gaśnic i 12 m dla agregatu proszkowego. Mogą być eksploatowane w temperaturach od –26°C do 30°C.

GAŚNICE ŚNIEGOWE.

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy palnych, gazów tj. grupy pożarów B,C, i E (np. propan. acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych, znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej z tlenem. Na wolnym powietrzu i na wietrze znacznie skuteczniejsze od gaśnic śniegowych są agregaty śniegowe, dysponujące znacznym zasobem CO_2. Obecnie na rynku znajdują się gaśnice śniegowe - o zawartości 5 kg CO_2. Gaśnice wyposażone są w wąż o długości 1 m. Gaśnice śniegowe są zdolne do pracy w temperaturach od –25°C do 30°C. Stężenie dwutlenku węgla w pomieszczeniu powyżej 5% jest duszące a powyżej 8%, trujące. Po akcji gaśniczej dokładnie przewietrzyć pomieszczenie.

GAŚNICA WODNA GASTRONOMICZNA

Specjalna gaśnica pianowa do grupy pożarów AF - GWG-2x AF skutecznie gasi pożary łatwopalnych środków gotujących (olejów i tłuszczy jadalnych), z którymi spotykamy się w małej i wielkiej gastronomii. Zagrożenia tego typu pożarem występują także we frytkownicach, urządzeniach do pieczenia i smażenia, w kuchniach domowych. Uniwersalność tej gaśnicy przejawia się nie tylko tym, że gasi oleje i pożary ciał stałych, to jest wyposażenie mieszkań, hoteli, itd., ale może gasić również urządzenia elektryczne będące pod napięciem do 1000V. Uzyskano to dzięki specjalnie skonstruowanej dyszy, która od uruchomienia gaśnicy do ostatnich kropelek utrzymuje stan nie przewodzenia prądu elektrycznego. Inną cechą uniwersalności tej gaśnicy jest jej tolerancja na niskie i wysokie temperatury, można ją stosować w zakresie temperatur od -20°C do +60°C.

GAŚNICA WODNA /PIANOWA/

Gaśnica GW-6z z wewnętrznym ładunkiem zasilającym przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A i B. Napełniona wodnym roztworem środka pianotwórczego AFFF. Gaśnica szczególnie przydatna w przemyśle drzewnym, włókienniczym, papierniczym, rafineryjnym itp. Wykazuje dużą skuteczność gaśniczą ze względu na zwilżalność materiałów hydrofobowych oraz tworzenie filmu wodnego na powierzchni cieczy łatwopalnych.

Podstawowe zasady gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic

1. Zbliżyć się do pożaru zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy).
2. Uruchomić gaśnicę (zgodnie z instrukcją) i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia
   a) w przypadku płonących poziomych powierzchni kierować strumień gaśniczy na powierzchnię płonącą zaczynając od najbliższego brzegu, strumień kierować prawie równolegle do powierzchni płonącej,
   b) płonące spadające z góry na dół krople lub cieknącą ciecz palną gasić kierując strumień gaśniczy od góry do dołu,
   c) powierzchnie pionowe gasić od dołu do góry.
3. W przypadku konieczności gaszenia pożaru większą liczbą gaśnic, należy zastosować je jednocześnie.
4. Po ugaszeniu dopilnować aby nie doszło do wtórnego zapłonu.
5. Gaśnice po ich użyciU skierować do warsztatu.

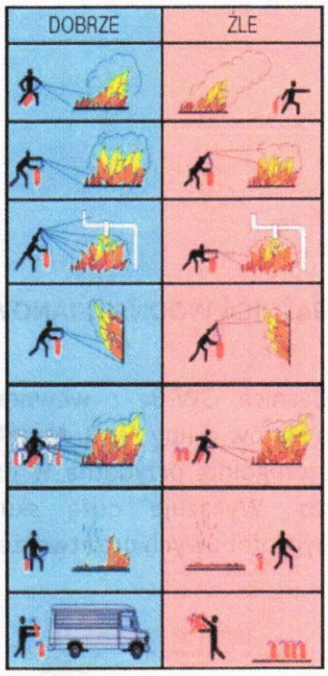

Postępowanie podczas gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu podręcznego.

- gaśnice przenosić pionowo
- strumień środka gaśniczego kierować od dołu do góry (powierzchnie pionowe) i od przodu do tyłu w przypadku powierzchni poziomych
- w przypadku pożaru silnika samochodu strumień środka gaśniczego kierować do środka komory silnika przez otwór chłodzący lub od dołu
- w przypadku cieczy w spoczynku - nie kierować strumienia na ciecz, a układać chmurę środka gaśniczego nad źródłem ognia
- dobierać odpowiednia gaśnicę do rodzaju palącego się materiału, przestrzegać wskazań zawartych w instrukcji obsługi gaśnicy
- zachować minimalny odstęp 1 m dyszy gaśnicy śniegowej lub proszkowej od urządzeń elektrycznych pod napięciem

9. OBOWIĄZKI Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELA, ZARZĄDCY I UŻYTKOWNIKA OBIEKTU

Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu obowiązany jest do przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego, a w szczególności:

- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażanie budynków i pomieszczeń w sprzęt ratowniczy, pożarniczy i środki gaśnicze,
- zapewnienie bezpieczeństwa pracującym, a w szczególności zapewnienie możliwości ewakuacji w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- ustalenie zasad postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- organizowanie szkoleń i doskonalenia pracowników w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej, w tym organizowanie okresowych, co najmniej raz do roku, próbnych alarmów przeciwpożarowych, połączonych z sprawdzeniem działania służb technicznych i dozorowych,
- wykonywanie zaleceń pokontrolnych wydanych przez właściwe jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz wdrażanie ustaleń, zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
- nadzorowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz realizacji postanowień niniejszej Instrukcji przez podległych pracowników,
- zapewnienie, aby sprzęt i urządzenia służące ochronie przeciwpożarowej oraz materiały budowlane i instalacyjne, posiadały wymagane atesty, świadectwa dopuszczenia lub aprobaty techniczne,
- w warunkach powstałego zagrożenia, pożaru itp. podejmuje decyzję o rozpoczęciu ewakuacji częściowej lub całkowitej, sposobach jej prowadzenia, miejscu zbiórki osób ewakuowanych,
- przekazuje niezbędne informacje i współdziała z kierownikiem akcji ratowniczej.

OBOWIĄZKI OSÓB KIERUJĄCYCH PRACOWNIKAMI.

Zarządca jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej nadzorowanego działu, a w szczególności za:

- utrzymanie pomieszczeń w należytym stanie technicznym pod względem bezpieczeństwa pożarowego, w tym z postanowieniami niniejszej instrukcji,
- zapewnienie dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego, szafek rozdzielczych instalacji elektrycznej,
- dopilnowanie właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego podczas prowadzenia prac remontowych w obiekcie, a szczególnie przy pracach spawalniczych i z otwartym ogniem,

- przypominanie podległym pracownikom o przestrzeganiu przeciwpożarowych, w tym postanowień niniejszej pożarowego, obowiązujących przepisów instrukcji bezpieczeństwa
- zgłaszanie przełożonym wszelkich nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, a także przypadków nie przestrzegania przez pracowników przepisów przeciwpożarowych,
- podjęcie akcji ewakuacyjnej i ratowniczej w obrębie swojego miejsca pracy,
- sprawdzenie czy wszyscy klienci i personel działów ewakuowali się z miejscowego zagrożenia,
- zgłoszenie kierującemu ewakuacją informacji o przebiegu ewakuacji.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

Do zadań i obowiązków wszystkich pracowników w szczególności należy:

- W ramach informacyjnego wstępnego szkolenia zapoznanie się z treścią "Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego" obowiązującej w omawianym obiekcie,
- Przestrzeganie postanowień "Instrukcji " - przede wszystkim wymagań na zajmowanym stanowisku,
- Niezwłoczne usuwanie stwierdzonych uchybień mogących spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłaszanie o tym właściwemu przełożonemu,
- Uczestniczenie w organizowanych szkoleniach przeciwpożarowych,
- Dokładne sprawdzanie po zakończeniu korzystania z obiektu swojego stanowiska pracy, eliminując w ten sposób możliwość powstania pożaru,
- Znajomość użycia oraz zakresu stosowania podręcznego sprzętu gaśniczego / wskazania na etykietach gaśnic /,
- Nie zastawianie dróg ewakuacyjnych, dostępu do sprzętu gaśniczego i ratowniczego,
- Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i posługiwania się otwartym ogniem w miejscach pożarowo niebezpiecznych,
- Znać podstawowe zasady alarmowania, gaszenia pożaru oraz ewakuacji,
- Uczestniczyć czynnie w akcjach ratowniczo - gaśniczych, podporządkowując się decyzjom kierującego tą akcją,
- Dokładnie znać lokalizację podręcznego sprzętu gaśniczego, zaopatrzenia wodnego, środków do ogłaszania alarmu oraz rozmieszczenia dróg ewakuacyjnych,
- Zwracać szczególną uwagę na właściwe warunki eksploatacji urządzeń grzejnych / piecyki, grzejniki/,
- W przypadku powstania pożaru / wybuchu / postępować zgodnie z postanowieniami "Instrukcji postępowania na wypadek pożaru"- rozmieszczonych w miejscach ogólnodostępnych (na korytarzu itp.).

10. SPOSÓB PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH W OBIEKCIE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC.

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa wyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Poniżej przedstawiono przykłady sposobu dokumentowania czynności związanych z nadzorem nad stanem technicznym instalacji przeciwpożarowych oraz innych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe obiektu.

GAŚNICE

Obiekty muszą być wyposażone w odpowiednie ilości gaśnic o najwyższej jakości, pracownicy powinni posiadać umiejętności posługiwania się nimi. Ale poza tym gaśnice te muszą być sprawne i niezawodne, ciągle gotowe do działania. Aby to spełnić musi mieć pełne zabezpieczenie serwisowe.
Do zakresu działań na rzecz "utrzymania gaśnic w gotowości" należy zaliczyć:

Kontrolę wykonywaną przez użytkownika lub jego przedstawiciela – przegląd. Zaleca się wykonywanie regularnej kontroli wzrokowej , która powinna sprawdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym,
- nie jest zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi, nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ma plomby i wskaźniki nieuszkodzone,
- wskaźniki ciśnieniomierzy w zakresie działania,
- czy gaśnica jest odpowiedniego typu i wielkości napełnienia.

Konserwacja - czyli czynności służące utrzymaniu urządzenia w dobrym stanie technicznym . Należy miedzy innymi wykonać i sprawdzić:

- ogólny stan gaśnicy,
- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów, stan węży i zabezpieczeń,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych, powłokę malarską,
- elementy z tworzywa sztucznego, czy nie są uszkodzone, ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- sprawdzić czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania, dokonać odpowiednich napisów,
- sprawdzić uchwyt gaśnicy - czy nie jest uszkodzony i dobrze przytwierdzony.

Usterki stwierdzone podczas konserwacji należy usnąć, a uszkodzone elementy wymienić na takie same jakie były w dokumentacji świadectwa CNBOP.

Naprawa - wykonuje się wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy takie jak, prądownica, głowica, zawory uległy zniszczeniu. Niedopuszczalne są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa. W naprawie muszą być stosowane części, środki gaśnicze i cechy techniczne takie same na jakie wyrób otrzymał certyfikat CNBOP. Za podstawowe zadania przy remoncie gaśnic należy uznać:

- całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku (Zbiorniki nieoznakowane nie powinny być remontowane lecz wycofane złomowane).
- sprawdzić za pomocą sondy świetlnej wnętrze zbiornika - czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,
- poddać głowice, zawory, węże działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika. Wymienić uszkodzone części,
- sprawdzić lub wymienić zabezpieczenia,
- gaśnice proszkowe otwierać w suchych warunkach, w najkrótszym czasie, w celu zminimalizowania skutków oddziaływania na proszek wilgoci zawartej w powietrzu,
- napełnić ponownie tym samy środkiem gaśniczym,
- nie mieszać lub dosypywać proszków różnych typów. Powstaje reakcja, która powoduje zbrylanie się proszku oraz wzrost ciśnienia w zamkniętym zbiorniku, który może być niebezpieczny dla użytkownika,
- wykonać ponowny montaż zgodnie z instrukcją, zaleceniami producenta,
- uzupełnić dane szczegółowe na etykiecie konserwacji.

Eliminowanie (wycofywanie) gaśnic nie nadających się do konserwacji
Konserwacji pewnych gaśnic - ze względu na przestarzałą konstrukcję, skomplikowany sposób użycia, stare i nie produkowane środki gaśnicze, brak oryginalnych części zamiennych, itp. - nie powinno się wykonywać. Przykładami takich gaśnic są:

- gaśnice pianowe z pianą chemiczną,
- gaśnice ze zbiornikami nitowanymi lub z tworzyw sztucznych,
- gaśnice wymagające przy ich uruchamianiu odwrócenia do góry dnem,
- gaśnice wymagające przy ich uruchamianiu odwrócenia do góry dnem lub odwrócenia do góry dnem i uderzenia o podłogę,
- gaśnice, których konserwacja nie może być zakończona z uwagi na brak części zamiennych lub odpowiednich środków gaśniczych.

Etykieta konserwacji .
Informacje dotyczące konserwacji powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna. Na etykiecie powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przegląd, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

Gaśnice będą poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym przeprowadzanych w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta jednak nie rzadziej niż raz w roku.

Konserwacja będzie prowadzona wyłącznie przez osoby właściwie przeszkolone przez producenta lub dostawcę gaśnic, każda wizyta winna być odnotowana i poświadczona np. certyfikatem.
Osobą odpowiedzialną za przestrzeganie terminów realizacji powyższego warunku jest Dyrektor.

INSTALACJA OŚWIETLENIA EWAKUACYJNEGO

Nadzór nad instalacją oświetlenia ewakuacyjnego powierzyć należy specjalistycznej firmie, a terminy i zakres wykonywanych czynności winien być zgodny z dokumentacją techniczno ruchową

1. Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, podlegają okresowym przeglądom i konserwacji, w terminach i na zasadach określonych przez producenta systemu, **nie rzadziej niż raz w roku.**
2. Każdorazowy przegląd oświetlenia ewakuacyjnego w obiekcie powinien polegać na:
   - sprawdzeniu działania wszystkich opraw oświetlenia ewakuacyjnego,
   - wykonaniu prób funkcjonalnych działania oświetlenia ewakuacyjnego,
   - sprawdzeniu pojemności baterii zasilających,
   - wykonaniu pomiarów natężenia oświetlenia ewakuacyjnego,
   - wykonaniu pomiarów elektrycznych, potwierdzających sprawność instalacji.
3. Sprawdzenie prawidłowości oświetlenia dróg ewakuacyjnych powinno być dokonywane przy włączonym oraz wyłączonym oświetleniu ogólnym i powinno obejmować:
   - sprawdzenie, czy znaki ewakuacyjne znajdują się nad wyjściami i czy są widoczne,
   - sprawdzenie, czy znaki ewakuacyjne znajdują się w miejscach zmiany kierunku drogi ewakuacyjnej oraz na drogach ewakuacyjnych, w takich miejscach, aby w każdym miejscu drogi ewakuacyjnej był widoczny co najmniej jeden znak,
   - sprawdzenie, czy wymiary i symbole piktogramów odpowiadają normom oraz czy lampy oświetlenia dróg ewakuacyjnych nie powodują oślepienia przy załączonym zasilaniu,
   - sprawdzenie, czy znaki ewakuacyjne są dobrze widoczne z odległości i czy kolory piktogramów posiadają odpowiedni kontrast, umożliwiający ich rozpoznanie,
   - sprawdzenie, czy znaki są oświetlane w trybie pracy ciągłej
   - sprawdzenie za pomocą luksomierza natężenia oświetlenia na drodze ewakuacyjnej,
   - sprawdzenie czasu świecenia dróg ewakuacyjnych, po wyłączeniu zasilania głównego, a pod koniec czasu świecenia- ponowne sprawdzenie natężenia oświetlenia.
4. Dla określenia skuteczności oświetlenia ewakuacyjnego, należy wykonać pomiary natężenia oświetlenia przynajmniej w dwóch punktach dla każdej lampy, (w żadnym punkcie powierzchni dróg ewakuacyjnych natężenie oświetlenia nie powinno być < I lx).
5. Szczegółowy zakres okresowych przeglądów i konserwacji powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami producenta systemu, określonymi w instrukcji obsługi.
6. Zadania związane z zapewnieniem realizacji przeglądów i konserwacji oświetlenia ewakuacyjnego przeprowadza służba techniczna elektroenergetyczna obiektu.

7. Przeprowadzenie przeglądów i konserwacji oświetlenia ewakuacyjnego powinno zostać udokumentowane przez konserwatora systemu, wpisem potwierdzającym sprawność oświetlenia oraz zatwierdzającym wyniki przeprowadzonych pomiarów instalacji i wyniki pomiarów natężenia oświetlenia ewakuacyjnego do książki eksploatacji instalacji.

INSTALACJA DRZWI I BRAM PRZECIWPOŻAROWYCH

Czynności kontrolne i konserwacyjne drzwi i bram przeciwpożarowych powinny być przeprowadzane przynajmniej **raz w roku** przez konserwatora posiadającego upoważnienie producenta urządzeń i odpowiednie przygotowanie zawodowe, na zasadach określonych w dokumentacji techniczno - ruchowej poszczególnych elementów instalacji oddzielenia pożarowego lub w instrukcjach obsługi.

1. Podstawowy zakres czynności kontrolnych i konserwacyjnych drzwi i bram przeciwpożarowych powinien obejmować w szczególności:
   - optyczną kontrolę wszystkich elementów drzwi i bram,
   - sprawdzanie działania centrali sterowniczej systemu – o ile są wyposażone,
   - sprawdzenie poprawności otwarcia drzwi i bram,
   - sprawdzenie mocowań i ewentualne przesmarowanie okuć i zamków,
   - zamknięcie drzwi lub bram przyciskiem sterującym,
   - sprawdzenie wyposażenia w osprzęt typu samozamykacze,
   - sprawdzenie działania samozamykaczy,
   - sprawdzenie szczelności,
   - Sprawdzenie oznakowania.
2. Wszystkie powyższe czynności, wykonane przez konserwatora urządzeń, winny zostać potwierdzone w sporządzonym protokole z wykonanych sprawdzeń i odnotowane w protokole konserwacji drzwi i bram przeciwpożarowych.
3. W przypadku dokonywania jakichkolwiek czynności naprawczych, zarówno same czynności jak i zastosowane elementy zamienne w miejsce uszkodzonych lub zużytych, winny zostać uwidocznione w protokole w przeprowadzonej naprawy, z podaniem numerów katalogowych producenta, wymienionych elementów drzwi lub bram.
4. Potwierdzenie sprawności drzwi i bram przeciwpożarowych po wykonaniu przeglądu powinno zostać dokonane poprzez wpis o pełnej sprawności urządzeń zamieszczonym w protokole konserwacji i podaniem terminu następnej konserwacji.
5. Nadzór techniczny firmy serwisującej drzwi i bramy przeciwpożarowe prowadzi kierownik a kontrolę prawidłowego działania systemu drzwi przeciwpożarowych przeprowadza osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej.

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

Obiekt został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, pracownicy powinni posiadać umiejętności posługiwania się nim. Ale poza tym wyłączniki te muszą być sprawne i niezawodne, ciągle gotowe do działania. Aby to spełnić muszą mieć pełne zabezpieczenie serwisowe.
Do zakresu działań na rzecz "utrzymania wyłącznika w gotowości" należy zaliczyć:

Kontrolę wykonywaną przez użytkownika lub jego przedstawiciela - przegląd. Zaleca się wykonywanie regularnej kontroli wzrokowej , która powinna sprawdzić czy wyłącznik:

- nie jest zastawiony , nie jest w sposób widoczny uszkodzony,

Konserwacja - czyli czynności służące utrzymaniu urządzenia w dobrym stanie technicznym . Należy między innymi wykonać i sprawdzić:

- ogólny stan wyłącznika,
- czytelność oznakowań,
- terminy przypadających kontroli,

Usterki stwierdzone podczas konserwacji należy usnąć.

Naprawa - wykonuje się wtedy, gdy wyłącznik jest uszkodzony lub niesprawny.
Protokół konserwacji .
Informacje dotyczące przeglądu powinny być sporządzone w formie protokołu. W protokole powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przegląd, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę – z uprawnieniami dozorowymi,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu będzie poddawany przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym przeprowadzanym w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta jednak nie rzadziej niż raz w roku.
Konserwacja będzie prowadzona wyłącznie przez osoby właściwie przeszkolone.
Osobą odpowiedzialną za przestrzeganie terminów realizacji powyższego warunku jest Zarządca.

11. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA.

Każdy zobowiązany jest do zwalczania pożarów w zarodku, w ich początkowej fazie, kiedy nie stwarzają jeszcze bezpośredniego zagrożenia dla jego zdrowia i życia.

Do walki z pożarami powołane są Jednostki Ratowniczo - Gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej oraz inne służby ratownicze, które dysponują sprzętem oraz zasobem fachowych wiadomości i umiejętności.

11.1. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU DO CZASU PRZYBYCIA JEDNOSTEK RATOWNICZO - GAŚNICZYCH PSP ORAZ WSPÓŁDZIAŁANIE Z KIERUJĄCYM AKCJĄ RATOWNICZĄ.

1. Równolegle z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.
2. Po zawiadomieniu służb ratowniczych należy wyznaczyć przewodnika, który będzie oczekiwał przy wejściu do obiektu na przybycie ratowników i doprowadzi ich na miejsce pożaru.
3. Po przybyciu ratowników osoba dotychczas kierująca ratownictwem ma obowiązek krótko poinformować dowódcę przybyłej jednostki o aktualnej sytuacji, wydanych zarządzeniach, czy istnieje zagrożenie życia ludzi w obiekcie oraz podporządkować się jego rozkazom podając fakt przekazania kierownictwa akcji do wiadomości wszystkich biorących w niej udział.
4. Przybycie jednostek ratowniczych nie zwalnia pracowników z obowiązku dalszej pracy w zakresie zwalczania pożaru oraz ewakuacji ludzi i mienia, które to czynności należy ściśle wykonywać w myśl poleceń dowódcy ratowników. Jeżeli dowódca uzna udział załogi zakładu za zbędny w akcji ratowniczo - gaśniczej, należy usunąć się w takie miejsce, aby nie przeszkadzać ratownikom w ich pracy.
5. W czasie prowadzenia akcji wszyscy są zobowiązani do zachowania całkowitego spokoju oraz niedopuszczenia do powstania paniki.
6. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna:
   - w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, prowadząc ewakuację z zagrożonego rejonu,
   - wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji elektrycznej będącej pod napięciem),
   - usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszystkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
   - nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
   - otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianą od strony klamki w drzwiach oraz zasłonięcie twarzy,
   - wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczyć ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chusteczką.
7. W przypadku wystąpienia zagrożenia na terenie obiektu należy powiadomić osoby z listy osób funkcyjnych do powiadomienia.

Osoby funkcyjne do powiadomienia w przypadku pożaru

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Telefon

11.2. Alarmowanie telefoniczne Państwowej Straży Pożarnej.

1. Każdy, kto zauważył pożar, lub uzyskał informację o pożarze czy zagrożeniu obowiązany jest zachować spokój i nie dopuścić do paniki, natychmiast zaalarmować:

a) wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki,

b) Państwowa Straż Pożarną - telefon alarmowy **998 lub 112**

2. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali - nazwę obiektu, dokładny adres, numer kondygnacji,
- co się pali,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednio w sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo palne, itp.,
- numer telefonu z którego podaje się informację oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA!

Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę, odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne oddzwonienie (sprawdzenie).

W razie potrzeby (wypadek lub awaria) należy zaalarmować jeden z poniższych podmiotów.

- **Pogotowie Ratunkowe - 999**
- **Straż Pożarną - 998**
- **Policję - 997**
- **Pogotowie Gazowe - 992**
- **lub stanowisko koordynacji - 112**

12. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

12.1. ORGANIZACJA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

1. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującej przed, w trakcie ich wykonywania oraz po ich zakończeniu.

2. Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

3. Zasady działania komisji, o której mowa w pkt. 2:

a) skład osobowy komisji stanowi:

- dyrektor, lub osoba przez niego pisemnie upoważniona - PRZEWODNICZĄCY,
- osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej, powołana przez dyrektora obiektu - CZŁONEK,
- kierownik (właściciel) grupy (firmy) wykonującej pracę - CZŁONEK,

Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.

a) prace komisji organizuje jej Przewodniczący,

b) komisja ze swoich prac sporządza "Protokół zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo" wg załącznika,

c) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg załącznika,

d) do obowiązków Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami w "Protokole zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo" ,

e) po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący komisji.

12.2. WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA MIEJSCA WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

1. Należy nie dopuszczać do jednoczesnego prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo jak: spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:

1.1. klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,

1.2. szlifowaniu powierzchni wykonanych z materiałów palnych,

1.3. zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzenia prac wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,

1.4. montowaniu wyposażenia wnętrz wykonanego z materiałów palnych.

2. Przygotowanie budynku i pomieszczenia do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

2.1. oczyszczaniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,

2.2. odsunięciu na odpowiednią odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,

2.3. zabezpieczeniu przed działaniem np.: odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe przez osłonięcie np.: arkuszem blachy,

2.4. sprawdzeniu czy znajduje się w sąsiedztwie materiały lub przedmioty palne podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,

2.5. uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,

2.6. zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palna izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia pożarowego spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,

2.7.sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich, nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,

2.8. przygotowaniu w miejscu dokonywanych prac między innymi:

- napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki,
- materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczania toku pracy,
- niezbędnego sprzętu pomiarowego np.: do pomiaru stężeń par i gazów w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
- zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

3. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i płynów mogących tworzyć w powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

3.1. dążąc do zmniejszenia lub wyeliminowania strefy zagrożenia wybuchem poprzez wentylację (mechaniczną, grawitacyjną) lub przewietrzanie pomieszczeń,

3.2. na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i płyny w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłej pracy,

3.3. zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych szczelnych opakowaniach,

3.4. pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,

3.5. po zakończeniu pracy, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,

3.6. ciecze, gazy i płyny oraz ich pozostałości nie powinny zalegać przy urządzeniach, na stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,

3.7. prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par, cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzeniu nie przekroczenia 10 % ich dolnej granicy wybuchowości.

4. Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru.

5. Po zakończeniu pracy w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dodatkową kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tlących lub żarzących się cząsteczek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiekolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych, kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac.

6. Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac sprawny technicznie i zabezpieczony przed wywołaniem pożaru.

7. Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

8. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo:

8.1. znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,

8.2. dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia zabezpieczenia obiektów, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu zezwolenia na ich przeprowadzenie,

8.3. sprawdzić zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,

8.4. wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,

8.5. brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynków po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

9. Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

9.1. sprawdzanie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należycie zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,

9.2. ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,

9.3. znać przepisy przeciwpożarowe, obsługę podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasady postępowania w przypadku powstania pożaru,

9.4. stwierdzić przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac.

9.5. ściśle przestrzegać wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,

9.6. sprawdzić przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,

9.7. rozpocząć prace niebezpieczne pożarowo tyko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,

9.8. poinstruować pracowników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,

9.9. przerwać prace w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie się pożaru oraz zgłosić ten fakt przełożonemu.

9.10. meldować bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informować o ewentualnych przypadkach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywanie prac,

9.11. dokładnie sprawdzić po zakończeniu pracy, stanowiska i ich otoczenie, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,

9.12. wykonywać wszelkie polecenia przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac 1 czynności niebezpiecznych pożarowo.

Prace niebezpieczne pożarowo są to prace, które mogą spowodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy,
- uzyskać wymagane zezwolenie zgodnie z zakładowym regulaminem.

Graficzny sposób zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych znajduje się w załączniku.

13. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI.

Zgodnie z wymaganiami § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r., Nr. 109 poz. 719) właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową nie przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, nie musi przeprowadzać praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. Jednakże w celu większego poczucia bezpieczeństwa może sprawdzić wyżej wymienione warunki we własnym zakresie.

13.1. CEL PRZEPROWADZANIA ĆWICZEŃ EWAKUACYJNYCH.

Celem przeprowadzania ćwiczeń ewakuacyjnych jest zapewnienie pełnego bezpieczeństwa osób znajdujących się w obiekcie na wypadek zagrożenia pożarowego lub innego miejscowego zagrożenia.

13.2. ZASADY OGÓLNE PROWADZENIA EWAKUACJI.

Ewakuacja polega na wyprowadzeniu ludzi z okolic i miejsc zagrożonych pożarem, wybuchem, zadymieniem lub innym miejscowym zagrożeniem;

- wyprowadzeniu osób w przypadku gdy osoby te są zdrowe i mogą poruszać się o własnych siłach,
- wyprowadzeniu przy pomocy innych osób,
- wynoszeniu, w przypadku gdy osoby ewakuowane me mogą poruszać się o własnych siłach.

13.3. ORGANIZACJA EWAKUACJI - CZYNNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH OSÓB.

- Ewakuację zorganizowaną prowadzą wyznaczeni pracownicy będący w tym czasie w obiekcie,
- Osoby do ewakuacji ustawia się przy wyjściach z budynku,
- W celu zapobieżenia panice oraz usprawnienia ewakuacji osoby o ograniczonej możliwości poruszania się powinny opuszczać pomieszczenia przy pomocy drugiej osoby lub powinny być wynoszone,
- Po wyjściu z budynku osoby ewakuowane kierować w miejsca zbiórki lub inne bezpieczne miejsca,
- W miejscu pobytu osób ewakuowanych powinna znajdować się osoba zajmująca się ewakuowanymi. Zadaniem jej jest czuwanie nad ewakuowanymi,
- W przypadku zaistnienia potrzeby udzielenia pomocy medycznej należy takiej pomocy udzielić lub, jeżeli nie ma osoby przeszkolonej, wezwać pogotowie,
- Po zakończeniu ewakuacji ludzi należy o ile to możliwe i nie stanowi zbytniego zagrożenia dla osób prowadzących akcję ratowniczą, podjąć czynności prowadzące do ewakuacji mienia.

13.4. METODY EWAKUACJI LUDZI.

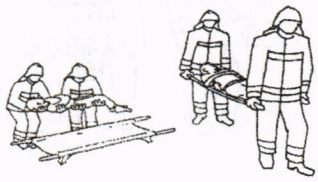

Rys. nr 1 Wynoszenie poszkodowanych na noszach.

Wynoszenie poszkodowanych na noszach, dokonujemy przy pomocy dwóch osób. Po ułożeniu poszkodowanego na noszach, należy go przypiąć pasami lub innymi dostępnymi sposobami, tak, aby pozycja poszkodowanego umieszczonego na noszach była możliwie jak najbardziej stabilna. Przypięcie poszkodowanego daje gwarancję bezpieczeństwa w ruch po drogach ewakuacyjnych poziomych, a w szczególności pionowych.

Rys. nr 2 Przenoszenie poszkodowanych chwytem „kończynowym".

przypadku, gdy osoba jest w stosunkowo dobrym stanie i nie choruje na choroby wewnętrzne lub nie jest po operacji, a jedynie ogólnie osłabiona, o utrudnionej sprawności ruchowej itp.- ewakuujemy ją chwytem kończynowym. Przenoszenie polega na tym, że jedna osoba chwyta poszkodowanego pod pachy głowę opierając o przednią część tułowia, natomiast druga osoba chwyta za kończyny dolne w okolicach kolan. Kończyny poszkodowanego są rozwarte i znajdują się na wysokości bioder drugiego ratownika. Ratownicy niosą poszkodowanego nogami do przodu.

Rys. nr 3 Przenoszenie poszkodowanego przez dwie osoby metodą „stołeczka ręcznego".

Metodę tę stosuje się w przypadku, kiedy poszkodowany nie może samodzielnie poruszać się na nogach, ale ma zdrowe kończyny. Przenoszenie polega na tym, że dwóch ratowników stosuje splecenie rąk, tworząc stołeczek, na którym siada pacjent i obejmuje rękami za szyję ratowników. Ratownicy są lekko zwróceni do siebie i wnoszą poszkodowanego stawiając ukośnie stopy nóg w kierunku ruchu.

Rys. nr 4 Przenoszenie chorego przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym"

Metodę tę stosuje się w przypadku, gdy poszkodowany nie może poruszać się o własnych siłach na nogach i ma ograniczone możliwości ruchowe kończyn górnych. Przenoszenie polega na tym, że ratownicy stojąc frontem w kierunku ruchu- chwytają się za ręce, na które siada poszkodowany. Ratownicy drugą parą rąk (wewnętrzną) wykonują wzajemny chwyt na wysokości łokci, o które opiera się plecami poszkodowany.

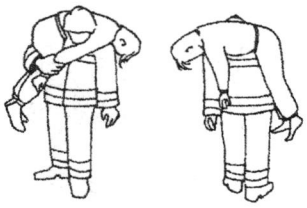

Rys. nr 5 Wynoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem „strażackim".

Metodę tę stosujemy, kiedy poszkodowany ma chore obie kończyny dolne, posiada ogóle osłabienie organizmu. Chwyt polega na odpowiednim ułożeniu poprzecznym ciała poszkodowanego na barku ratownika. Ratujący jedną rękę przekłada pomiędzy nogami poszkodowanego obejmując jedną jego nogę, chwytając za rękę w okolicach nadgarstka i przyciągając rękę do nogi. Ratujący drugą rękę ma wolną, może ją użyć w czasie przenoszenia np. do poprawiania położenia ciała poszkodowanego, a w ruchu po schodach do przytrzymywania się poręczy.

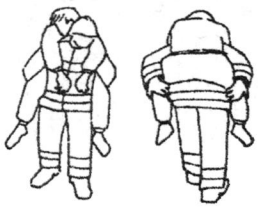

Rys. nr 6 Przenoszenie poszkodowanego przez jedną osobę na "barana".

Przenoszenie to polega na odpowiednim ułożeniu ciała na piecach ratownika. Poszkodowany górnymi kończynami obejmuje szyję ratownika, a głowę nieco do przodu opierając ją o hełm wynoszącego. Ratownik podchwytem pod kolana poszkodowanego, układa pacjenta w takim położeniu, że środek ciężkości ciała poszkodowanego leży na wysokości krzyża ratownika. Pozycja ciała poszkodowanego w czasie ruchu jest lekko pochylona do przodu.

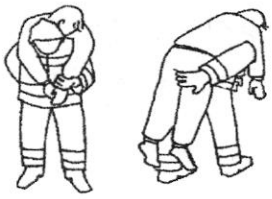

Rys. nr 7 Wynoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem „tłumokowym".

Metodę tę stosujemy w przypadkach, gdy pacjent nie może poruszać się o własnych siłach na nogach, natomiast posiada zdrowe kończyny, lub w przypadku, kiedy poszkodowany ma chore obie kończyny dolne i posiada ogólne osłabienie organizmu. Ewakuacja poszkodowanego polega na ułożeniu jego ciała na plecach ratownika w ten sposób, by jego nogi zwisały nie dotykając ziemi w granicach 30 cm, ręce obejmując od tyłu oba ramiona ratownika i zwisają swobodnie wzdłuż klatki piersiowej. Ratownik jedną ręką przytrzymuje zwisające ręce pacjenta, a drugą ręką ciało na swoich plecach. Ratownik może ciało pacjenta w czasie ruchu przytrzymywać obiema rękami, lub jedną z rąk używać do przytrzymania się poręczy w ruchu po schodach.

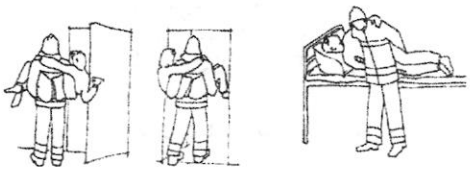

Rys. nr 8 Przenoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem "kołyskowym".

W pewnych przypadkach dla wynoszenia dzieci, stosuje się tzw. chwyt „kołyskowy", który polega na tym, że ratownik chwyta ewakuowanego i trzyma go przed lub za sobą w taki sposób, jak wyjmuje się dziecko z kołyski. Należy pamiętać, że ten sposób wymaga od ratownika dużego wysiłku fizycznego w przypadku przenoszenia ciężkich osób. Przeniesienie osoby dorosłej tą metodą jest możliwa jedynie na niewielkie odległości.

Rys. nr 9 Wyprowadzanie poszkodowanego przez jedną osobę.

Wyprowadzenie poszkodowanego stosuje się do osób, które posiadają ograniczoną zdolności samodzielnego poruszania się. Pomoc polega w zasadzie na podtrzymywaniu poszkodowanego przez ratownika. Pacjent porusza się na własnych kończynach dolnych przenosząc częściowo swój ciężar ciała na ratownika. Metoda wyprowadzania poszkodowanego przez jednego ratownika polega na tzw. ujmowaniu ewakuowanego pod rękę. Ewakuowany, część swego ciężaru ciała przenosi na ciało ratownika przez zwisanie za pomocą jednej ręki. Ratownik jedną ręką trzyma za nadgarstek ręki ewakuowanego obejmującej za szyję ratownika, drugą zaś ręką podtrzymuje ciało ewakuowanego w okolicy pasa i pachy.

Rys. nr 10 Wyprowadzanie poszkodowanego przez dwóch ratowników.

Metod polega na tym, że poszkodowany obejmuje swoimi kończynami górnymi szyję ratowników. Ratownicy z kolei ręce ewakuowanego przytrzymują za nadgarstki. Ratownicy rękami (wewnętrznymi w stosunku do ewakuowanego) podtrzymują ciało poszkodowanego w okolicy pasa. Poszkodowany może nawet cały ciężar swojego ciała przenieść na ciało ratownika, a nogami nieznacznie dotykać podłogi.

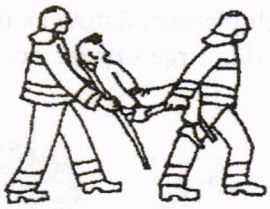

Rys. nr 11 Wyprowadzanie poszkodowanego przy użyciu krzesła.

Ten sposób wynoszenia poszkodowanego stosujemy przy wykorzystaniu jakiegokolwiek krzesła biurowego. Ten sposób przenoszenia może zastąpić brak noszy i jest wskazany do przenoszenia po schodach (pionowych drogach ewakuacyjnych), przez które nie można przejść z osobą ratowaną na noszach.

UWAGA. W przypadku złych warunków atmosferycznych (opady śniegu, mróz, deszcz) należy w miarę możliwości zapewnić ewakuowanym odpowiednie warunki tymczasowego pobytu do czasu zakończenia czynności związanych z przeliczeniem ludzi.

13.4. Środki i sposoby ogłaszania alarmu do ewakuacji.

- Głosem, stanowczo lub przy pomocy innych dostępnych środków komunikacji wewnętrznej, uważając by nie wzbudzić paniki. Podstawowym środkiem do ogłoszenia alarmu o niebezpieczeństwie w zakładzie jest bezpośrednie powiadomienie głosem lub powiadomienie poprzez urządzenia nagłaśniające.
- Jeżeli nie zachodzi konieczność przeprowadzenia ewakuacji całkowitej, lecz jedynie częściowej (kondygnacja zagrożona), do ogłoszenia komunikatu o niebezpieczeństwie można wykorzystać wewnętrzną sieć telefoniczną. W ostateczności alarm może być ogłoszony donośnym głosem.
- W wyborze sposobu ogłaszania alarmu, właściwego dla danej sytuacji, decyduje osoba, która podjęła decyzję o ewakuacji.

13.5. Miejsce zbiórki ewakuowanych osób.

Jako miejsce zbiórki osób ewakuowanych ustala się plac parkingowy obok budynku.

14. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI ORAZ Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018r. poz. 620), osoba fizyczna, prawna obowiązana jest zabezpieczyć użytkowany obiekt przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem. Aby możliwe było skuteczne wypełnienie tego obowiązku pracownik powinien znać charakter i rodzaj występujących zagrożeń, zasad przeciwdziałania im oraz sposób postępowania w stanach zagrożenia.
Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń, których celem jest między innymi przedstawienie osobom szkolonym zagadnień ochrony przeciwpożarowej (wynikającymi z art. 4 ww. ustawy) oraz zapoznanie z podstawami opracowanej "Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego", a w szczególności z:

1. Zagrożeniem pożarowym występującym w pomieszczeniach,
2. Przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
3. Sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
4. Przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
5. Zadaniami obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożaru,
6. Zadaniami obowiązkami pracowników w przypadku powstania pożaru,
7. Warunkami prowadzenia ewakuacji,
8. Zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Udział w szkoleniu przeciwpożarowym jest obowiązkiem wszystkich pracowników niezależnie od tytułu oraz zajmowanego stanowiska.

Ustala się następujące rodzaje szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

1. Wstępne - Szkolenie wstępne nowo przyjętych pracowników, polega na zapoznaniu ich z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi na przedmiotowym terenie, a określonymi w „Instrukcji" . Po zakończeniu szkolenia wstępnego przeszkolony pracownik podpisuje oświadczenie według wzoru określonego w załączniku nr 1 do „Instrukcji". Oświadczenie winno zostać przekazane do akt osobowych pracownika danej jednostki organizacyjnej

Szkolenie powinno być prowadzone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.
Zgodnie z wymogami Ustawy o Ochronie Przeciwpożarowej kwalifikacje zawodowe osoby dokonującej zapoznania pracowników z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej winny obejmować, co najmniej:

1. Dla etatowego pracownika obiektu Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, lub świadczącego stałe, co roczne usługi w tym zakresie:

   a) wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub,

   b) posiadać tytuł zawodowy technika pożarnictwa,

c) lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego technika pożarnictwa.

2. Dla osób świadczących jednorazową usługę w tym zakresie:

a) wykształcenie wyższe i ukończone szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej albo,

b) mieć wykształcenie wyższe na kierunku inżynieria bezpieczeństwa pożarowego lub,

c) tytuł zawodowy inżyniera pożarnictwa lub,

d) uzyskane uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego inżyniera pożarnictwa.

Dokument z przeprowadzonego szkolenia powinien być przechowywany w teczce osobowej pracownika i okazywany na wniosek organów kontrolnych

2. Okresowe - powinno polegać na doskonaleniu nabytych wcześniej umiejętności postępowania i utrwalenie posiadanej wiedzy w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Jest to również okazja do przedstawienia wszelkich zmian, zarówno dotyczących zmian w przepisach jak też zmian zagrożeń (np. w związku z wprowadzeniem nowych materiałów, urządzeń itp.) i metod ich zwalczania. Może być prowadzone z innym szkoleniem np. BHP. Dokumentem odbycia przeszkolenia jest podpisana lista obecności przez przeszkolonych oraz szkolącego.
Szkolenie wstępne i podstawowe jest jednorazowe. Szkolenie okresowe będzie odbywać się nie rzadziej, niż co **3 lata**.

Przeprowadzone szkolenie przeciwpożarowe jest dokumentem. Druk oświadczenia oraz dokument szkolenia należy przechowywać w teczce osobowej pracownika.

15. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH.

- **Pogotowie ratunkowe 999**
- **Straż pożarna 998**
- **Policja 997**
- **Straż Miejska 986**
- **Pogotowie gazowe 992**
- **Pogotowie wodnokanalizacyjne 994**
- **Pogotowie energetyczne 991**

16. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zgodnie z wymaganiami § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010r. nr. 109 poz. 719) niniejsza "Instrukcja" będzie poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, jak również po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu" które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

2. "Instrukcja" nie uchybia powszechnie obowiązującym przepisom prawa. Stanowi wewnętrzne dyrektywy budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny zobowiązujące do przestrzegania jej ustaleń.

3. Nie stosowanie się do obowiązujących zasad i przepisów przeciwpożarowych jest przestępstwem bądź wykroczeniem powodującym odpowiedzialność karną, bądź karno - administracyjną lub służbową w zależności od rodzaju i skutków danego czynu.

4. Zabrania się palenia tytoniu na terenie całego obiektu poza miejscami do tego wyznaczonymi.

5. Samowolne instalowanie dodatkowych (indywidualnych) urządzeń grzewczych i oświetleniowych w obiekcie bez wcześniejszej akceptacji właściciela jest zabronione.

17. ZAŁĄCZNIKI.

(imię, nazwisko, stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że odbyłem/am/ szkolenie przeciwpożarowe w dniu ..... i znane mi są obowiązki i zadania w za kresie zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów oraz zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikające z zajmowanego przeze mnie stanowiska.

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem/łam się z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego budynku Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

....
podpis osoby szkolącej podpis pracownika

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, wprowadza się do stosowania niniejszą instrukcję.

Alarmowanie o niebezpieczeństwie

1.Każdy kto zauważy pożar zobowiązany jest niezwłocznie:

a)Powiadomić o pożarze osoby znajdujące się w sąsiedztwie lub obiekcie.

b)Telefonicznie lub w inny dostępny sposób zawiadomić Straż Pożarną podając:

- gdzie się pali - adres, nazwa obiektu, kondygnacja,
- co się pali - dach, mieszkanie, piwnica, sklep, biuro,
- czy jest zagrożone ludzkie życie,
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni.

Uwaga: Po odłożeniu słuchawki chwilę odczekać, na ewentualne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia.

c)Powiadomić Dyrektora obiektu o zaistniałym zdarzeniu

Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru.

1. Równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym, udzielenia pomocy osobom poszkodowanym lub zagrożonym.
2. Przystąpić do ewakuacji osób znajdujących się w obiekcie ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, dzieci oraz osób nie znających obiektu.
3. W miarę możliwości zabezpieczyć mienie, dokumentację i inne wartościowe przedmioty przed pożarem i innymi osobami postronnymi.
4. Do przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych akcją kieruje Dyrektor obiektu lub osoba najbardziej opanowana i energiczna.
5. Po przybyciu jednostek ratowniczo-gaśniczych kierowanie akcją przejmuje kierownik akcji ratowniczej, który ma prawo żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, jednostek gospodarczych, organizacji społecznych i OBYWATELI.
6. Osoby korzystające z obiektu powinny zachować spokój i podporządkować się dowódcy akcji
7. Wykaz telefonów alarmowych

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA - 998

POLICJA - 997

POGOTOWIE RATUNKOWE - 999

POGOTOWIE GAZOWE - 992

POGOTOWIE ENERGETYCZNE - 991

8. Postanowienia końcowe

Osobom nie przestrzegające postanowień niniejszej instrukcji i przepisów przeciwpożarowych podlegają sankcjom przepisów wewnętrznych lub Kodeksu Karnego i Kodeksu Wykroczeń.

PROTOKÓŁ ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC SPAWALNICZYCH

1.Nazwa i określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie spawania.
2.Kategoria niebezpieczeństwa pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu.
3.Rodzaj elementów budowlanych /zapalność/ występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych.
4.Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac .
5.Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych.
6.Środki i sposoby alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru.
7.Osoby odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczeń ppoż. toku prac spawalniczych.
8.Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych.
9.Osoba odpowiedzialna do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu.
Podpisy członków komisji:

ZEZWOLENIE NR .... NA PRZEPROWADZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1.Miejsce prowadzenia prac:			
2.Rodzaj prac			
3.Czas prowadzenia prac	Dzień - .....-.....-.....	od godziny	od godziny
4.Zagrożenie pożarowo - wybuchowe			
5.Sposoby zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru wybuchu.			
6.Środki zabezpieczenia..			
przeciwpożarowe			
BHP			
inne			
7.Sposób wykonania prac			
8.Odpowiedzialni za:			
8.1.przygotowanie miejsca pracy i środków zabezpieczających oraz zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo			
nazwisko i imię		wykonano	
8.2.wyłączenie rejonu prac spod napięcia elektrycznego.			
nazwisko i imię		wykonano	
8.3.dokonano analizy stężeń par cieczy, gazów, pyłów			
nazwisko i imię		wykonano	
8.4.instruktaż stosowania środków zabezpieczenia, organizacja pracy			
nazwisko i imię		wykonano	
Przyjąłem do wykonania			
nazwisko i imię		wykonano	
9.Zezwalam na rozpoczęcie prac			
w dniu - .....-.....-.....	w godz. od -	do -	
ZEZWOLENIE JEST WAŻNE TYLKO PO ZŁOŻENIU PODPISÓW PRZEZ OSOBY WYMIENIONE W PUNKCIE 8			
10.Prace zakończono w dniu - .....-.....-.....		o godz	
wykonawca - nazwisko i imię		podpis	
11.Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar			
Stwierdzam odebranie robót		Skontrolował	

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH

Lp.	Nazwa budynku (pomieszczenia), w którym wykonano prace pożarowo-niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac pożarowo-niebezpiecznych - nr zezwolenia	Data i godzina zakończenia prac pożarowo-niebezpiecznych	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych	Imię i nazwisko osoby prowadzającej kontrolę
1	2	3	4	5	6

INSTRUKCJA PRZECIWPOŻAROWA DLA KOTŁOWNI GAZOWYCH

I. Ogólne zasady prewencji przeciwpożarowej

1. Podstawowym warunkiem bezpieczeństwa pożarowego jest:
   a) przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji,
   b) zachowanie ładu, porządku i czystości,
2. Zabrania się na terenie kotłowni:
   a) palenia tytoniu i używania ognia ,
   b) rozlewania paliw płynnych ,
   c) dokonywania napraw w instalacjach przez osoby nieupoważnione,

II. Postępowanie w przypadku powstania pożaru na terenie kotłowni,

W razie zaistnienia pożaru należy:

1. Zaalarmować osoby znajdujące się w pobliżu kotłowni,
2. Przerwać dopływ gazu na zaworze głównym,
3. Wyłączyć główny wyłącznik prądu,
4. Przystąpić do gaszenia pożaru,

III. Obowiązki personelu

Do podstawowych obowiązków personelu w zakresie bezpieczeństwa pożarowego należy w szczególności:

1. Ogólny nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego obiektu
2. Dopilnowanie aby na terenie kotłowni :

- nie instalowano prowizorycznych urządzeń elektrycznych,
- nie naprawiano bezpieczników,
- nie dokonywano żadnych prac przy instalacjach technologicznych i elektrycznych przez osoby nieupoważnione,
- nie instalowano dodatkowych urządzeń grzejnych,
- nie przechowywano żadnych zbędnych materiałów i przedmiotów,
- nie zastawiano sprzętu gaśniczego, aby istniała zawsze możliwość jego użycia

ZNAKI EWAKUACYJNE

SPOSOBY ŁĄCZENIA ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH

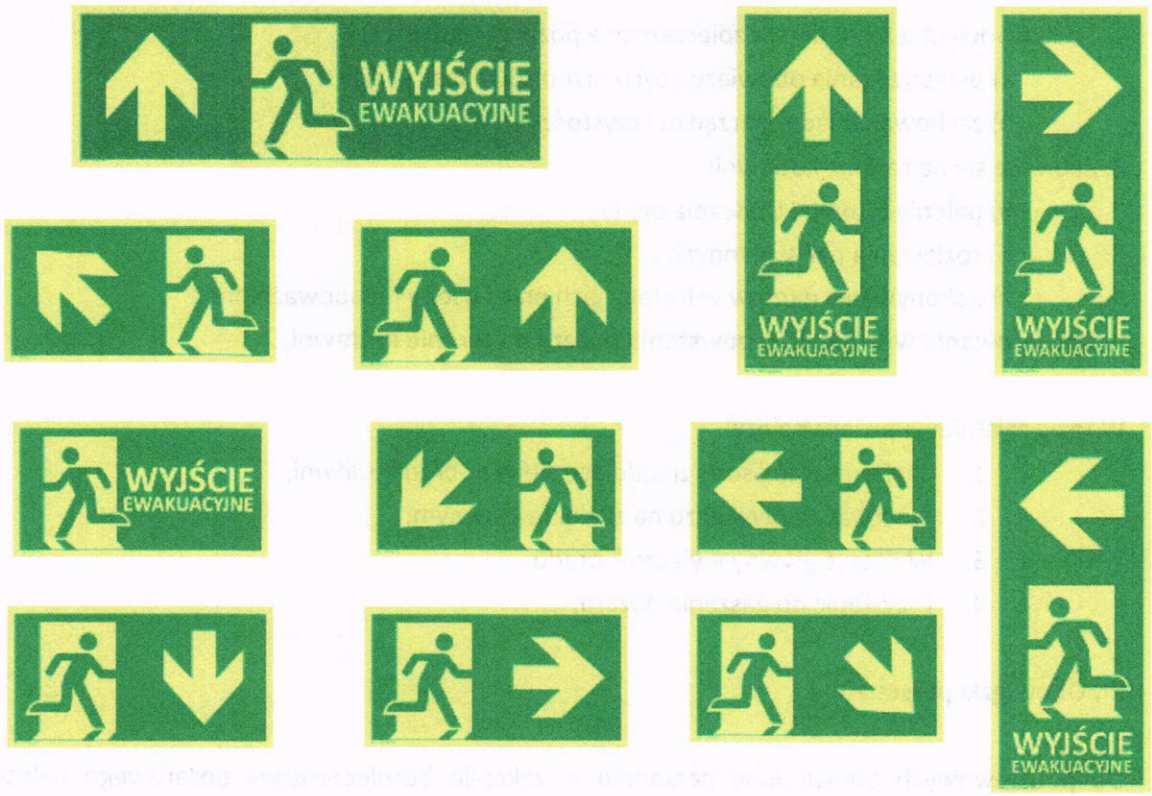

Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne PN EN ISO 7010/2012

Numer referencyjny: E001
Nazwa: **Wyjście ewakuacyjne (lewostronne)**
Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego
Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)

Numer referencyjny: E002
Nazwa: **Wyjście ewakuacyjne (prawostronne)**
Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego
Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)

Numer referencyjny: E005
Nazwa: **Strzałka kierunek ewakuacji**
Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.
Przykłady stosowania znaku:

Numer referencyjny: E006
Nazwa: **Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji**
Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kata 90st. w stosunku do 45st. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.
Przykłady stosowania znaku:

Numer referencyjny: E007
Nazwa: **Miejsce zbiórki do ewakuacji**
Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji

Numer referencyjny: E024
Nazwa: **Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów**
Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji

Numer referencyjny: E016
Nazwa: **Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną

Numer referencyjny: E017
Nazwa: **Okno ewakuacyjne**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny

Numer referencyjny: E008
Nazwa: **Stłuc aby uzyskać dostęp**
Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne

Numer referencyjny: E018
Nazwa: **Przekręcić aby otworzyć**
Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły

Numer referencyjny: E019
Nazwa: **Przekręcić aby otworzyć**
Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły

Numer referencyjny: E022
Nazwa: **Pchać aby otworzyć drzwi (lewe)**
Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo

Numer referencyjny: E023
Nazwa: **Pchać aby otworzyć drzwi (prawe)**
Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo

Numer referencyjny: E033
Nazwa: **Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć**
Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne

Numer referencyjny: E034
Nazwa: **Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć**
Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne

Numer referencyjny: E057
Nazwa: **Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony**
Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony

Numer referencyjny: E058
Nazwa: **Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony**
Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony

Numer referencyjny: E059
Nazwa: **Drabina ewakuacyjna**
Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej

Numer referencyjny: E003
Nazwa: **Pierwsza pomoc medyczna**
Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy
Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.

Numer referencyjny: E004
Nazwa: **Telefon alarmowy**
Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku
Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.

Numer referencyjny: E009
Nazwa: **Lekarz**
Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza

Numer referencyjny: E010
Nazwa: **Defibrylator (AED)**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny

Numer referencyjny: E011
Nazwa: **Prysznic do przemywania oczu**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu

Numer referencyjny: E012
Nazwa: **Prysznic bezpieczeństwa**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.

Numer referencyjny: E013
Nazwa: **Nosze**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze

Numer referencyjny: E027
Nazwa: **Walizka medyczna**
Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej

Numer referencyjny: E028
Nazwa: **Resuscytator z tlenem**
Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu

Numer referencyjny: E028
Nazwa: **Aparat oddechowy**
Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Palenie tytoniu zabronione

Zakaz używania otwartego ognia

Zakaz gaszenia wodą

Nie zastawiać

Kierunek dojścia

Zbiornik wody ppoż.

Uruchamianie klap dymowych

Hydrant zewnętrzny

Droga pożarowa

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Strefa pożarowa

Materiały wybuchowe

Materiały łatwo zapalne

Materiały utleniające

Strefa zagrożenia wybuchem „0"

Strefa zagrożenia wybuchem „2"

Strefa zagrożenia wybuchem „20"

Strefa zagrożenia wybuchem „21"

Strefa zagrożenia wybuchem „22"

Strefa zagrożenia wybuchem „1"

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ PN EN ISO 7010/2012

Nazwa: **Gaśnica**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica

Nazwa: **Hydrant wewnętrzny**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy

Nazwa: **Drabina pożarowa**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, którą można używać wyłącznie do gaszenia pożaru

Nazwa: **Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy

Nazwa: **Alarm pożarowy**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy

Nazwa: **Telefon alarmowania pożarowego**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy

Nazwa: **Instalacja gaszenia gazem**
Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej baterii gaśniczej

Nazwa: **Wózek gaśniczy**
Funkcja: Wskazuje lokalizację gaśnicy na kółkach

Nazwa: **Przenośny agregat piany**
Funkcja: Wskazuje lokalizację przenośnej gaśnicy pianowej

Nazwa: **Aplikator mgły wodnej**
Funkcja: Wskazuje lokalizację aplikatora mgły wodnej

Nazwa: **Stała instalacja gaśnicza**
Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej

Nazwa: **Stałe Urządzenia Gaśnicze Wodne**
Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej wodnej

Nazwa: **Stacja spustowa**
Funkcja: Wskazuje położenie stacji zdalnego zwalniania

Nazwa: **Monitor pożaru**
Funkcja: Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru

Nazwa: **Koc gaśniczy**
Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się koc gaśniczy

SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

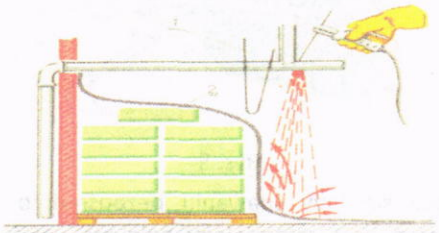

Rys.1

Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1-ekran z blachy, 2-koc gaśniczy

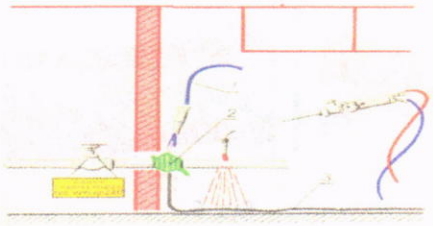

Rys. 2

Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1-przewód doprowadzający wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego, 3-koc gaśniczy

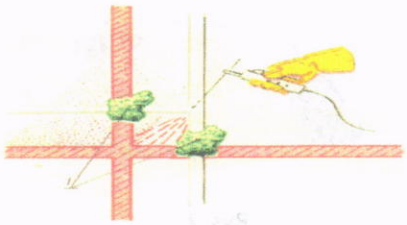

Rys.3

Wszystkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału – 1

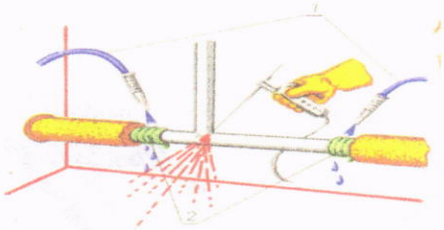

Rys. 4

Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: 1-przewody doprowadzające wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego

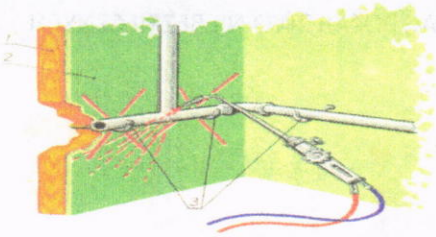

Rys. 5

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1-palna ścianka, 2-niepalna wykładzina, 3-haki podtrzymujące instalację

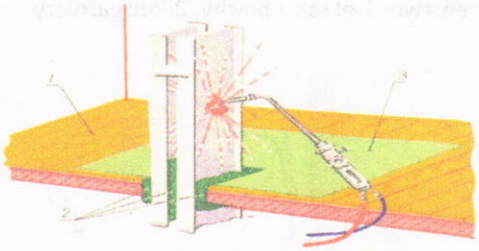

Rys. 6

Sposób prawidłowego spawania elementu metalowego konstrukcji przechodzącego przez drewniany strop: 1-drewniany strop, 2-szczeliwo z materiału niepalnego, 3-materiał niepalny (np. koc gaśniczy)

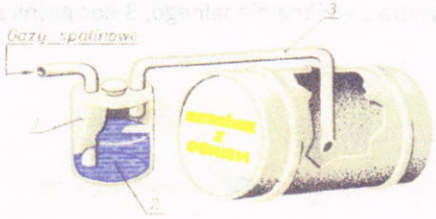

Rys. 7

Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskier: 1-łapaczka iskier, 2-woda, 3-przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika

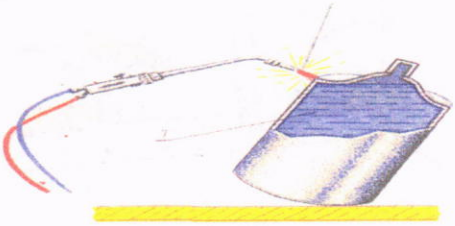

Rys. 8

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą - 1

KONSPEKT ĆWICZEŃ Z EWAKUACJI OBIEKTU

Plan - konspekt ćwiczeń z ewakuacji obiektu lub jego części.		
Zatwierdzam:		
Data i godzina przewidywanego ćwiczenia.		
Zakres prowadzonej ewakuacji i miejsce zbiórki.		
Cel ćwiczeń.		
Osoba odpowiedzialna i wyznaczona do wykonania ćwiczenia.		
Imię i Nazwisko Stanowisko i funkcja		
Imię i Nazwisko Stanowisko i funkcja		
Środki „POZORACJI" np.: nosze, wózki, koce. Użyto:		
Powiadomiono Państwową Straż Pożarną	w dniu	lub FAX nr
Policję	w dniu	lub FAX nr
Inspektorat Ochrony ppoż.	w dniu	lub FAX nr
Zakończenie ćwiczeń nastąpiło	w dniu	o godzinie
Uwagi i wnioski.		
Szkic sytuacyjny.		
Plan sporządził:		

LEGENDA

Wyjście ewakuacyjne

Kierunek ewakuacji

Gaśnica

Hydrant

Wyłącznik prądu

Główny zawór gazu

Drzwi przeciwpożarowe

Miejsce zbiórki do ewakuacji

Strefa zagrożenia wybuchem

Hydrant zewnętrzny

Droga pożarowa

Przycisk oddymiania

INSTRUKCJA OBSŁUGI GAŚNICY PROSZKOWEJ

Gaśnica proszkowa wykonana jest w postaci cylindrycznego zbiornika metalowego, do którego przymocowany jest wężyk z dyszą. Od góry zamykana jest pokrywą, w której umieszczony jest zawór pokrętny, zbijakowy, bądź dźwignia. Gaśnica wypełniona jest proszkiem gaśniczym oraz sprężonym dwutlenkiem węgla (CO_2) lub odwodnionym azotem, jako gazem służącym do wyrzucania zawartości gaśnicy na zewnątrz. Do napełniania gaśnic używane są proszki węglowe, fosforanowe lub mocznikowe. Proszki posiadają wysoki stopień rozdrobnienia, przy czym im większe rozdrobnienie (granulacja 10-40 mikronów) tym większy można osiągnąć efekt gaśniczy. Proszki gaśnicze są odporne na wstrząsanie, osadzanie, zawilgocenie, wymrażanie i wygrzewanie.
Działanie gaśnicze proszków opiera się przede wszystkim na działaniu inhibitującym przebieg rekcji (antykatalicznym) spalania oraz wytwarza się warstwa odcinająca dostęp tlenu do powierzchni materiału palącego się, przy czym efekt gaśniczy jest natychmiastowy, zasięg działania rzutu 4-5 m.

Proszki są środkiem gaśniczym bardzo drogim lecz bardzo skutecznym i uniwersalnym, nie przewodzą prądu elektrycznego i są skuteczne przy gaszeniu urządzeń elektrycznych pod napięciem. Szczególnie przydatne są przy gaszeniu pożarów materiałów i urządzeń o dużej wartości, które mogą ulec uszkodzeniu lub zniszczeniu przy działaniu na nie cieczą zwłaszcza: dzieła sztuki, muzea, archiwa, zbiory dokumentacji oraz tam gdzie nie zachodzi możliwość zatarcia się urządzeń mechanicznych pod wpływem proszku.

W celu uruchomienia gaśnicy należy:

- ***Zdjąć gaśnicę z wieszaka,***
- ***Zerwać plombę, wyjąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię ku dołowi do oporu lub wbić zbijak***
- ***Chwycić prądownicę gaśnicy bądź całą gaśnicę po upływie ok. 3 sekund skierować***
- ***strumień proszku na ogień.***

Jak wykazały badania toksykologiczne obłok proszku nie stwarza niebezpieczeństwa zatrucia. Również nie są toksyczne produkty rozpadu termicznego proszku.

INSTRUKCJA OBSŁUGI GAŚNICY ŚNIEGOWEJ

Ładunkiem gaśnic śniegowych jest dwutlenek węgla, który w warunkach normalnych jest gazem. Najczęściej stosowany jest do gaszenia pożarów grupy B, C, E a szczególnie przydatny jest do gaszenia urządzeń znajdujących się pod napięciem elektrycznym. Używa się go również w stałych instalacjach gaśniczych do zabezpieczenia materiałów i urządzeń znajdujących się w pomieszczeniach zamkniętych, takich jak magazyny i ładownie statków, jak również laboratoriach chemicznych.

Gaśnic śniegowych nie można używać do gaszenia wszystkich odmian węgla kamiennego, siarki, metali lekkich, wodoru i jego pochodnych oraz materiałów, w których występują związki cyjanków.

Mechanizm działania gaśniczego polega na obniżeniu stężenia tlenu w otaczającej ogień atmosferze, a także na pewnych efektach chłodzenia. Dwutlenek węgla jest gazem bezbarwnym, bez zapachu i cięższym od powietrza. Należy pamiętać, że wywołuje szok termiczny w nagrzanych materiałach i działa destrukcyjnie na takie materiały jak: stal, aluminium, ołów a także na powłoki niektórych polimerów.

W użytkowaniu można spotkać gaśnice śniegowe o masie ładunku (CO_2) 1,5 kg 5 kg oraz agregaty śniegowe 30, 60 i 120 kg. Gaśnica śniegowa to zbiornik stalowy wytrzymujący ciśnienie około 200 atm. zamknięty zaworem redukcyjnym i bezpiecznikiem. Zawór z jednej strony połączony jest rurką syfonową w wnętrzu butli i dyszą z rurą wylotową z drugiej.

Sposób użycia gaśnicy GS - 5x :

1. ***Zerwać plombę***
2. ***Podejść do źródła ogania***
3. ***Nacisnąć dźwignię zaworu ku dołowi***
4. ***Strumień dwutlenku węgla skierować na źródło ognia.***

UWAGA:

Unikać styczności z rozprężanym CO_2 ze względu na niską temperaturę a w konsekwencji możliwością odmrożenia ciała. Kategorycznie zabrania się gaszenia CO_2 palącej się odzieży na człowieku i palących się zwierząt.

Każda butla jako zbiornik ciśnieniowy podlega legalizacji przez Urząd Dozoru Technicznego i termin jej każdorazowo wybijany jest na główce butli. Dlatego też konserwację i przeglądy powinny dokonywać osoby przeszkolone, gwarantujące bezpieczną eksploatację.

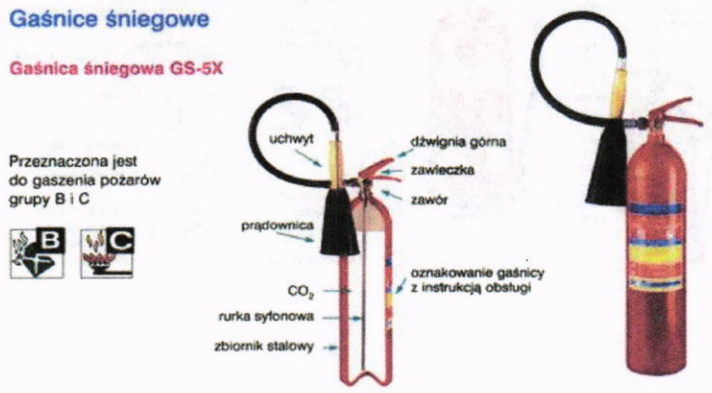

WYKAZ OSÓB ZAPOZNANYCH Z INSTRUKCJĄ

Lp	Nazwisko i Imię	Data	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

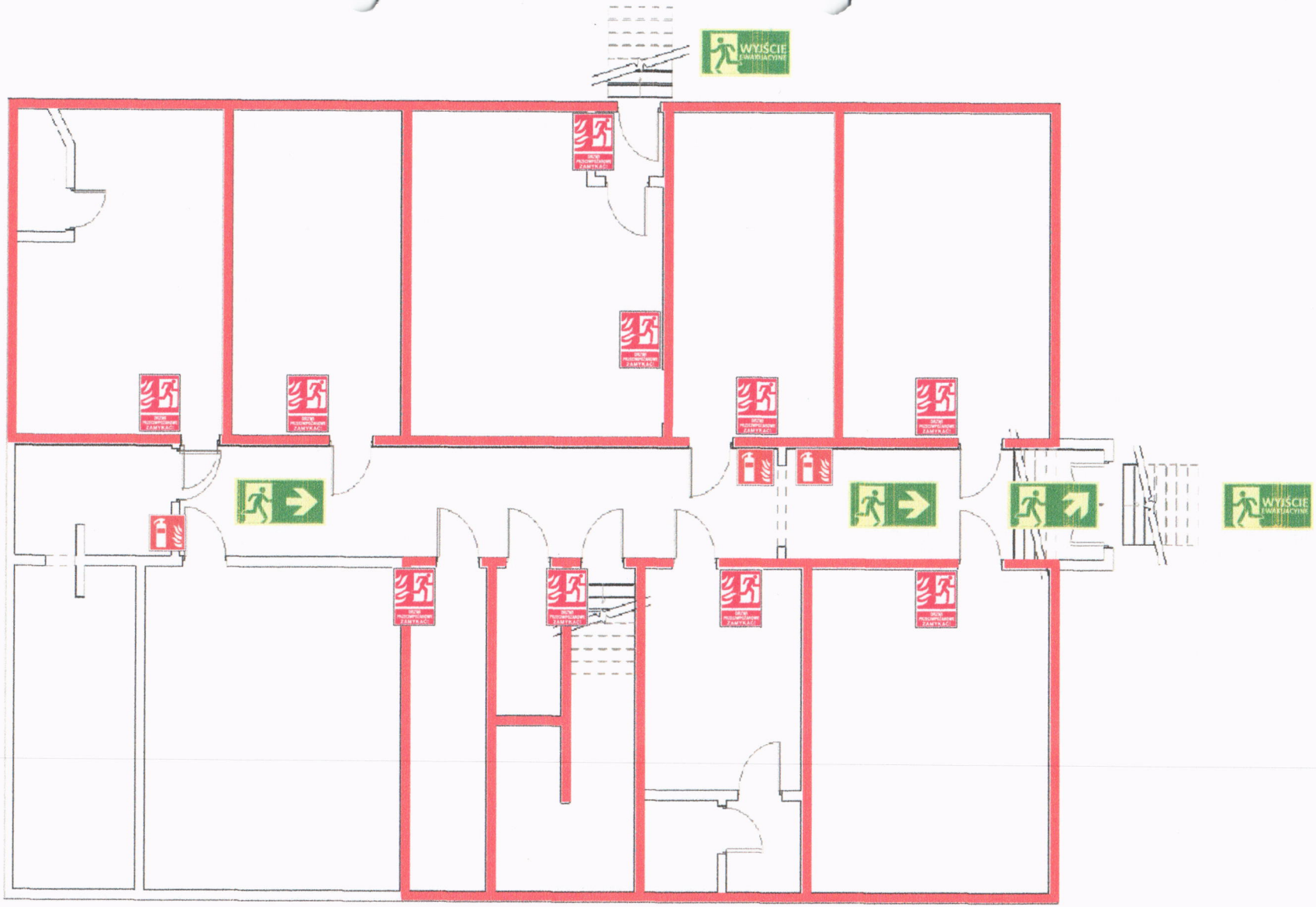

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny Aleja Świętej Barbary 6

Piwnica - ZL III - nie przewiduje się przebywania osób na stałe

Powierzchnia – 1115 m^2; kubatura – 3383,5 m^3.
Wysokość – ponad 12 m. Ilość kondygnacji – 2 nadziemne i 1 podziemna.
Obciążenie ogniowe – nie ustala się dla obiektów ZL.
Materiały niebezpieczne pożarowo – brak.
Zagrożenie wybuchem – brak.
1 strefa pożarowa.

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny Aleja Świętej Barbary 6
Parter - ZL III - około 13 osób

Powierzchnia – 1115 m^2; kubatura – 3383,5 m^3.
Wysokość – ponad 12 m. Ilość kondygnacji – 2 nadziemne i 1 podziemna.
Obciążenie ogniowe – nie ustala się dla obiektów ZL.
Materiały niebezpieczne pożarowo – brak.
Zagrożenie wybuchem – brak.
1 strefa pożarowa.

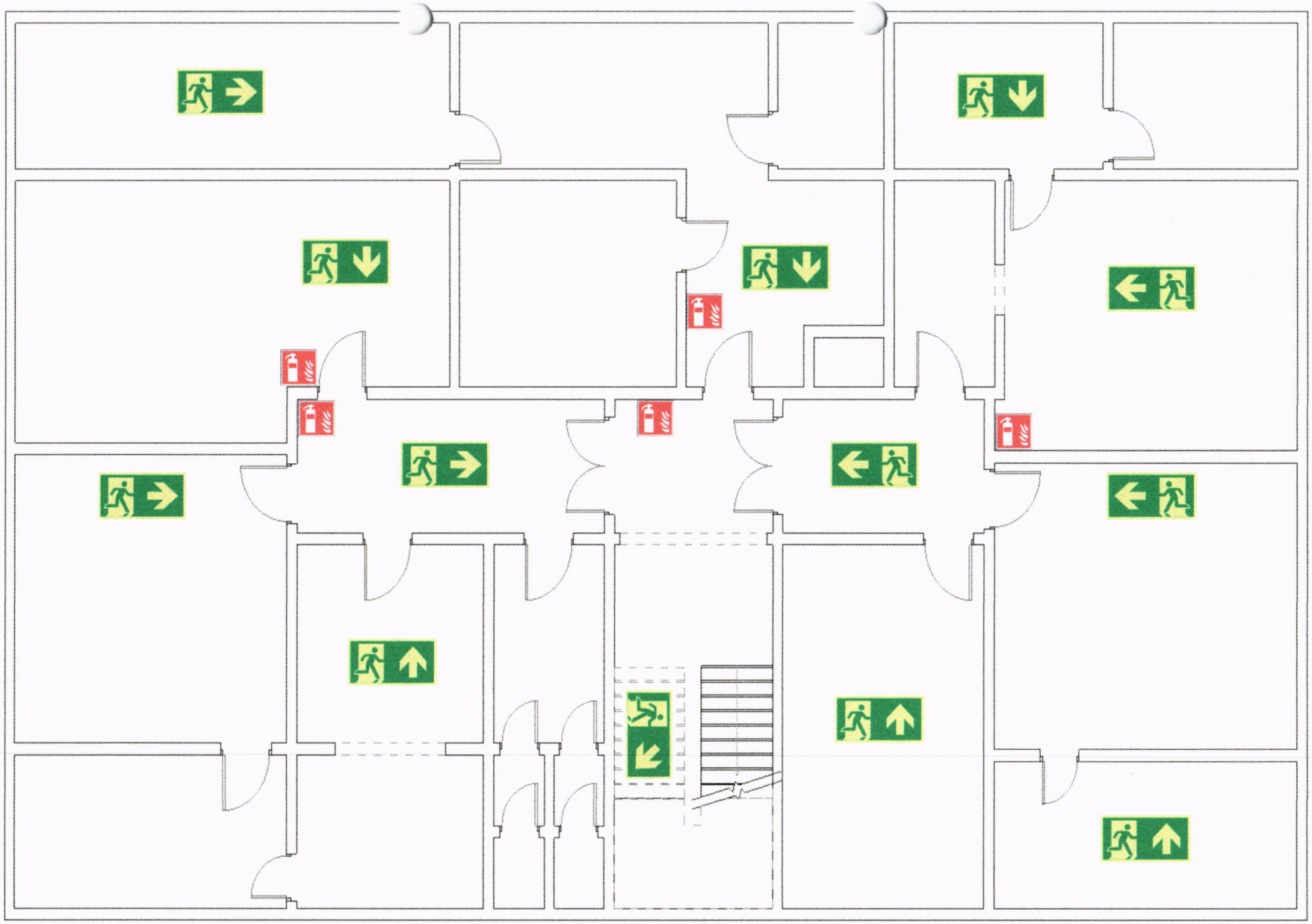

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny Aleja Świętej Barbary 6
I Piętro - ZL III - około 20 osób

Powierzchnia – 1115 m^2; kubatura – 3383,5 m^3.
Wysokość – ponad 12 m. Ilość kondygnacji – 2 nadziemne i 1 podziemna.
Obciążenie ogniowe – nie ustala się dla obiektów ZL.
Materiały niebezpieczne pożarowo – brak.
Zagrożenie wybuchem – brak.
1 strefa pożarowa.

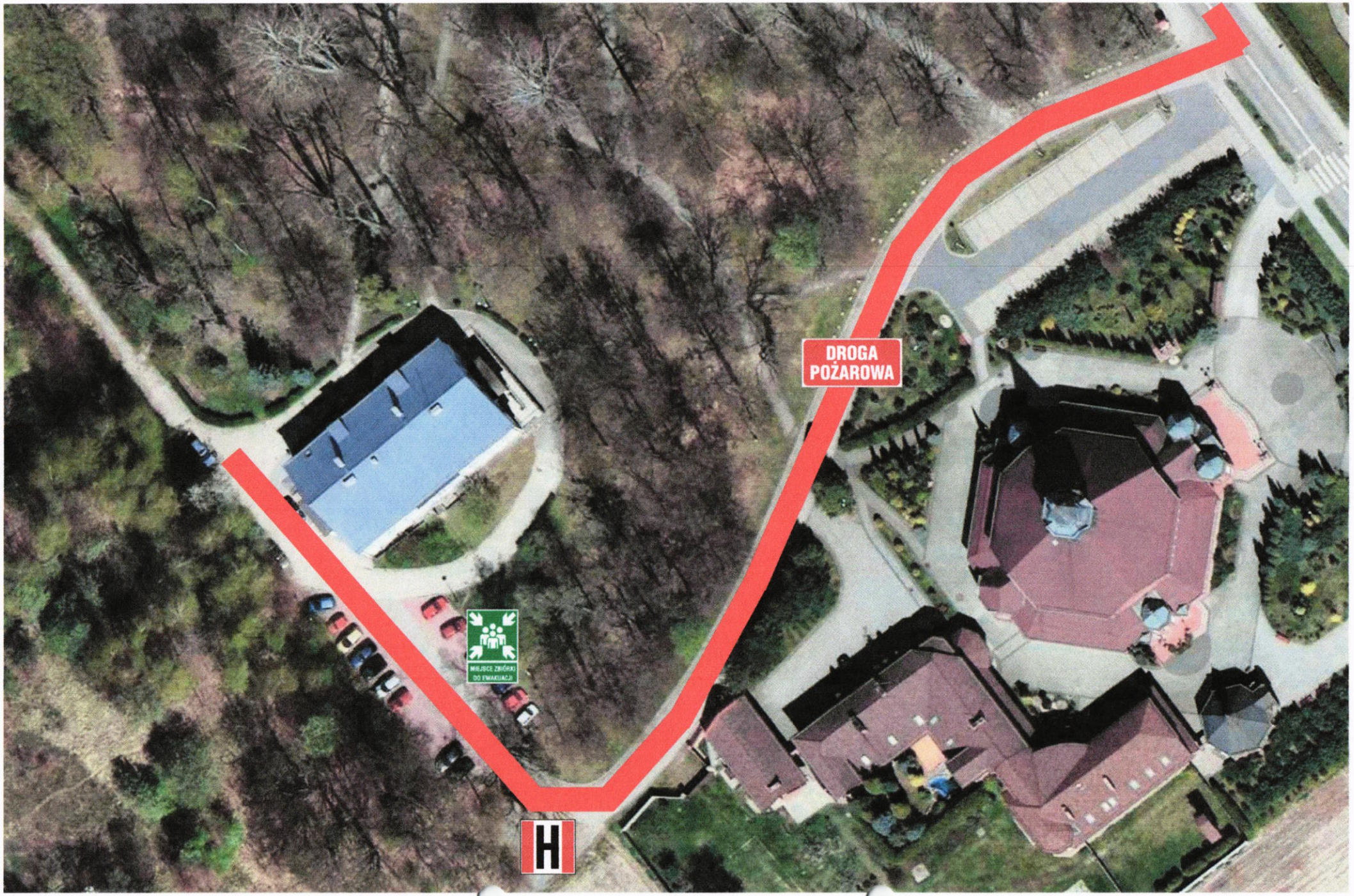
DROGA POŻAROWA
MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI
H

Dojazd pożarowy z KM PSP Rybnik
Czas dojazdu – do 20 min
Długość dojazdu – 14,5 km